Verslag vergadering algemene raadscommissie
D.d.: 14 januari 2021
Zaaknummer:

Locatie: digitaal

Raads- en commissieleden:
De heer W.T. Wassink (CDA)
Mevrouw S.W.A. Prinsen (CDA)
De heer J.S. Vuijk (CDA)
Mevrouw A.E. van Harten (Winterswijks Belang)
Mevrouw R. van der Meulen (Winterswijks Belang)
De heer E.J.W. te Selle (Winterswijks Belang)
De heer H.J.A. Oonk (Winterswijks Belang)
De heer G.J.W. te Gronde (VVD)
Mevrouw T.E.K.A. van der Linden-Plass (VVD)
Mevrouw J. Poels-Boland (VVD)
De heer E. Bos (VVD)
De heer P.A.J. Puntman (GroenLinks)
Mevrouw P. Borsboom (GroenLinks)
De heer M.A.J. Reuvekamp (GroenLinks)
De heer U. Zuiderveld (PvdA)
De heer M. ten Pas (PvdA)
De heer J.W. Hakstege (PvdA)
Mevrouw G.W. de Koning (PvdA)
De heer G.J. Kortschot (PvdA)
Mevrouw L. ten Dolle (D66)
De heer J.H. Kolkman (D66)
De heer H.B. Rhebergen (D66)
Mevrouw E.G.M. Teunissen-Gelsing (D66)
De heer T.J.M. van Beek (Voor Winterswijk)
De heer J.H. Hoenink (Voor Winterswijk)
De heer C. Stemerdink (Voor Winterswijk)
De heer B.J.J. Bengevoord (burgemeester)
De heer H.J. Tannemaat (wethouder)
Mevrouw I.T.F. Klein Gunnewiek (wethouder)
Mevrouw E.S.F. Schepers-Janssen (wethouder)
Mevrouw C.J. Zomer-Bruntink (wethouder)
De heer M. Hollander (griffier)

Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Vaststelling agenda en inventarisatie spreekrecht publiek
3. Vaststellen verslag vergadering algemene raadscommissie d.d. 3 december 2020
4. Afsprakenlijst algemene raadscommissie d.d. 3 december 2020
5. Beleidsnotitie wet inburgering 2022
6. Kleine windmolens
7. Vaststelling bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan DAV-terrein 2 (167527)
8. Rondvraag
9. Sluiting

Transcript:

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter**: Oké, ik doe even de korte test, steek een hand op als u mij hoort. Heel mooi, het werkt. Nou, dan gaan we beginnen met de vergadering. Welkom allemaal bij de eerste commissievergadering van 2021. En, nou dat was het welkom. Ik kon er dit keer niet meer van maken. En dan, o ja, ik dank alvast mijnheer Van Beek voor de mogelijkheid om bij hem voor de deur te parkeren, wederom dank.

2. Vaststelling agenda en inventarisatie spreekrecht publiek

De **voorzitter**: En dat gezegd hebbende kunnen we door naar het vaststellen van de agenda en het spreekrecht publiek. Er heeft zich één persoon gemeld om daar gebruik van te maken, dat is de heer Looman namens Winterwarm. En dat betreft agendapunt 7. En daarom stel ik voor, zoals ook min of meer het gebruik is hier, dat we agendapunt 7 naar voren halen en behandelen na agendapunt 4, de afsprakenlijst. Dan krijgt de heer Looman eerst het woord, dan kunt u de heer Looman daarna indien nodig vragen stellen, en dan beginnen we met de inhoudelijke behandeling van agendapunt 7. En daarna gaan we verder met agendapunt 5 en 6. Dat vindt u allemaal een goed idee, dus gaan we dat zo doen.

3. Vaststellen verslag vergadering algemene raadscommissie d.d. 3 december 2020

De **voorzitter**: Dan kunnen we door naar het vaststellen van het verslag van de vorige vergadering, heeft iemand daar nog op- of aanmerkingen op? Maak dat dan kenbaar in de app. Nee, gelukkig ook niet, dus kunnen we hierbij dat verslag vaststellen onder dankzegging van de notulist.

4. Afsprakenlijst algemene raadscommissie d.d. 3 december 2020

De **voorzitter**: En gaan wij door naar de afsprakenlijst zoals wij die nog hebben liggen na die vorige vergadering. Vrijwel alle afspraken zijn beantwoord. Even kijken, ja. Ware het niet dat afspraak 1, die staat nog open, dat betreft het antwoord op de vraag of het college al een plan heeft voor het ontmoedigen van vuurwerkgebruik voor de aankomende jaarwisseling? Ik neem aan dat de vraag is gesteld in 2020. Maar wellicht kan de portefeuillehouder, want ik weet dat die meedoet aan deze vergadering, nog iets daarover toelichten? Is dat mogelijk, mijnheer Bengevoord?

Burgemeester **Bengevoord**: Dat kan die zeker. Wij hebben natuurlijk nu afgelopen jaar nog een andere jaarwisseling gehad als we met elkaar hadden voorgesteld. Er zijn al een aantal dingen verboden, er is ook gesproken met veel inwoners en ik stel voor om u daar, nou ja, de komende twee maanden moet dat zeker lukken om alles, de ervaring die we nu hebben gehad en ook wat er aan meldingen en zaken is binnengekomen, dat ik dat nog een keer naar u toestuur. En ja, dan zijn we denk ik al een heel eind verder. En het is ook eventjes, er is natuurlijk al veel vuurwerk verboden, het gaat nu alleen nog maar om het siervuurwerk wat er gebruikt is, dus ik denk dat dat goed gaat komen.

De **voorzitter**: U stelt voor dat we daar neerzetten, een actie gereed over twee maand en dan komen we er dan op terug.

Burgemeester **Bengevoord**: Ja, precies.

De **voorzitter**: Oké, dan doen we dat. En ik zie dat de afspraak 2, die is vandaag beantwoord en daarmee hebben we dan de hele afsprakenlijst gehad. En ik zie dat mijnheer Van Beek een vraag heeft, is dat naar aanleiding van de afsprakenlijst?

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Dat is naar aanleiding van de afsprakenlijst aan de portefeuillehouder Bengevoord. Of hij een terugkijkje wil geven hoe hij terugkijkt op de afgelopen jaarwisseling, en het vuurwerk en de handhaving daarvan? Of hij een goed gevoel heeft hoe het verlopen is eigenlijk in het algemeen?

De **voorzitter**: Oké, of dat dus daaraan toegevoegd kan worden.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja.

De **voorzitter**: We zullen het vragen.

Burgemeester **Bengevoord**: Dat zullen we toevoegen, dat is prima.

De **voorzitter**: Oké. Is hier genotuleerd dus komt goed. En daarmee zijn we door de afsprakenlijst heen, en kunnen we meteen door naar het volgende agendapunt.

7. Vaststelling bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan DAV-terrein 2 (167527)
In het zuidwesten van Winterswijk ligt het voormalig DAV-terrein. Van oorsprong was hier een destructiebedrijf gevestigd, daarna is het terrein tot 2009 in bedrijfsmatig gebruikt

door een bouwmaterialenhandel. Er heeft in 2019 een ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegen om een werklandschap te ontwikkelen. Eind 2019 heeft Winterwarm B.V. aangegeven het bedrijventerrein te willen kopen voor de verplaatsing van het bedrijf van de Industrieweg naar de DAV-locatie. Om deze verplaatsing mogelijk te maken heeft vanaf 25 maart 2020 het ontwerpbestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan voor de DAV-locatie ter inzage gelegen. Er zijn zes zienswijzen ingediend. Op basis van deze zienswijzen zijn de planregels, toelichting en het beeldkwaliteitsplan op onderdelen aangepast. Het college stelt de raad voor in te stemmen met de nota beantwoording zienswijzen en het bestemmingsplan 'DAV-terrein2', het beeldkwaliteitsplan en de grondexploitatiebegroting vast te stellen

De **voorzitter**: En dat is agendapunt 7, zoals we zeiden, met een inspreker. Mijnheer Looman van Winterwarm en die geef ik als eerste het woord.

De heer **Looman**: Ja, goedenavond, allemaal. Ik zit hier met een aantal collega's. Ik heb begrepen dat ik ongeveer vijf minuten iets mag toelichten. Allereerst Frans Mul, dat is ons oude bedrijfsleider en die hier facilitair manager is en belast is met de nieuwbouw van ons pand. Take Meerveld, die sinds kort bij ons is en die een nieuw commercieel directeur is. Lars Buil, dat is de controller van het bedrijf en die het financiële gedeelte van de nieuwbouw zal doen. En ik ben zelf sinds '91 werkzaam bij de firma Winterwarm als eindverantwoordelijke. En Michel Fiselier is de operations director. Ja, Winterwarm, voor de meeste Winterswijker is het een bekend bedrijf, bestaat sinds 1936. We zitten sinds 1949 in onze huidige locatie. Wij zijn in de periode van 2015 tot 2019 met onze omzet bijna verdubbeld, en wij groeiden uit onze voegen. Wij konden op de huidige locatie misschien eventueel wel uitbreiden, maar dat zou een verbouw betreffen dat er een stuk achteraan geplakt zou moeten worden, een zeer ongunstige situatie. En we zijn in contact getreden met de gemeente om te kijken of er andere mogelijkheden waren. Er is met name gekeken naar het oude DAV-terrein, dat terrein dat zal ons prima passen. We hebben daar ook plannen voor gemaakt en daarnaast willen we dan zeg maar het terrein waar we nu zitten, dat zal prachtig mee kunnen in het revitaliseringsproject. Het bedrijf naast ons, dat is de firma Contour, die hebben ook plannen om een stuk van het gebouw af te breken. En dan zal er hier waar wij nu zitten, waarschijnlijk ook een terrein vrijkomen van, ik verwacht tussen de 15.000 en 20.000 vierkante meter, dus het zou een mooi startschot kunnen zijn van het revitaliseringsproject. Wij zijn een bedrijf, wij produceren gasgestookte luchtverwarmers, condenserende luchtverwarmers die voldoen aan de EIA-bijdrage, dus ze worden gezien als energie uiterst gunstig. Daarnaast zijn we vijf jaar geleden ook begonnen met het produceren van ledverlichting, ook vooral voor de industrie. En wij willen eigenlijk zeg maar als bedrijf ons naar buiten meer gaan profileren als een bedrijf dat bezig is met de energietransitie voor de toekomst. Ja, en wij zitten nu in oude panden in het Winterswijkse en willen die uitstraling ook veranderen. Nou, de gesprekken die we hebben gehad met de gemeente, daar lieten zij toentertijd plannen zien van Arco, wat ooit een jaar of tien geleden misschien ook op die plek zou kunnen komen. Maar wij zijn in zee gegaan met dezelfde architecten, O3, die ook het gemeentekantoor getekend heeft. Wij hebben nu een aantal hele mooie plannen. Het probleem is een beetje, het beeldkwaliteitsplan wat de gemeente neerlegt, is op een vrij hoog niveau. Wij willen dat zelf ook. Wij zoeken juist de samenwerking met het groen, natuurlijk de groene bebossing wat er omheen zit. Wij willen dus echt iets bouwen wat daar ook zal passen. Het betekent natuurlijk wel aan de andere kant dat daar extra kosten mee gemoeid gaan. En de financiering is over het algemeen in het Oosten van Nederland wat lastiger, want een bank kijkt gewoon van, ja wat is een bedrijfspand waard en die kijkt gewoon, waarvoor kun je een bedrijfsgebouw verhuren, waarvoor kun je kantoren verhuren? Dus het is een beetje, plannen zei wees heel ambitieus, we moeten ons ook niet … We moeten het ook niet te gek maken. En daarnaast is het voor ons dan ook erg van belang dat de gemeente echt gaat meehelpen aan het revitaliseringsproject. En ik wil ook eigenlijk zien dat we met de gemeente ook afspraken kunnen maken, dat voordat er op andere plekken grond uitgegeven gaat worden door de gemeente, dat dan eerst hier alles weg is. Wij zitten hier naast het huidige pand, ligt ook nog 20.000 vierkante meter langs de spoorlijn, waar misschien het eerste stukje wat bebouwing zal komen. Maar voor de rest ligt dat ook nog braak. Dus er ligt nogal een uitdaging. Maar ik denk dat de plannen die wij hebben en wat wij willen, dat dat helemaal precies past met wat voor de gemeente ook mooi is. Dat we het oude bedrijventerrein gaan revitaliseren. We hebben vanmorgen nog contact gehad met onze buurman, dat is de firma Gebuwin, die willen ook … Die willen de achterkant van hun pand, daar willen ze iets gaan verbouwen, waarmee ook aan de voorzijde weer een stuk vrijkomt. En dat zou passen, zou ook heel mooi passen in het totale plan. Wij hebben met de omwonenden, hebben we een meeting gehad hier in januari, of ja, vorig

jaar januari al, om wat plannen te laten zien. Over het algemeen kijkt men er positief tegen aan. In de eerste instantie wilde de gemeente er misschien vijf bedrijven hebben, maar wij kunnen het hele perceel gebruiken waardoor dus omwonenden ook maar te maken hebben met één partij. En dat daardoor ook zeg maar ook de logistiek en het aantal vervoersbewegingen ook veel minder zal zijn. Nou, ons productiepersoneel komt bijna allemaal uit Winterswijk. Dat is ook de reden waarom wij ook graag in Winterswijk willen blijven, wij voelen ons een echt Winterswijks bedrijf, we sponsoren hier ook alles. Van de omwonenden hebben we één serieuze zienswijze gehad, dat is de heer Ter Kuile. En we zijn samen met de gemeente de punten doorgegaan. En het laatste bericht wat ik heb gekregen van de gemeente is dat de advocaat van de heer Ter Kuile, die heeft gezegd dat ze meegaan in de plannen zoals wij dat willen en dat ze dat ook schriftelijk willen gaan bevestigen. Dus ja, vooralsnog, ik denk dat wij echt iets moois willen gaan doen. Wij voelen ons een echt Winterswijks bedrijf. Wij willen ook iets moois maken samen met de mensen om ons heen in Winterswijk. En wij hopen dat dit dan ook de start kan zijn zoals het toentertijd ook door de gemeente, door Ilse en Ben genoemd werd, dat dit de start mag zijn van het revitaliseringproject. Goed, wij zijn allen bereid om straks vragen te beantwoorden, maar dat was het van onze kant.

De **voorzitter**: Nou, ik ga nu even inventariseren of er vragen zijn dus ik … Daar hebben we de app voor, dus zijn er nog vragen aan de heer Looman? Ik zie dat mevrouw Van der Meulen een vraag heeft. Dus stel hem maar.

Mevrouw **Van der Meulen (Winterswijks Belang)**: Ja, voorzitter, dank u wel. Geen vraag aan de heer Looman maar een opmerking, dank voor uw inspraak. Uw heldere uiteenzetting van de plannen. En zo meteen zal ik het woord voeren over het bestemmingsplan op zich, maar ik wou mijnheer Looman even heel hartelijk danken voor zijn bijdrage. Dank u wel.

De **voorzitter**: Oké, dan hoeven dat alle andere vragenstellers niet meer te doen. En dan hoop ik dat mevrouw Borsboom wel een vraag heeft.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)**: Ja, ik heb wel … Ik heb twee, eigenlijk drie vragen aan mijnheer. In zijn bijdrage noemt hij van, ja, beeldkwaliteitsniveau is erg ambitieus en van zeer hoog niveau. Brengt extra kosten mee en we moeten het niet te gek maken. Ik ben wel heel benieuwd wat dan te gek is, in ons beeldkwaliteitsplan? Want zo ambitieus is het niveau nou ook weer niet. Dan tweede opmerking, echt meewerken moet de gemeente, wat wordt bedoeld met echt? En er moeten afspraken worden gemaakt met de gemeente, en die hoorde ik niet helemaal, over, en toen ging het over het vrijmaken van andere bedrijventerreinen. Ik heb de zin niet helemaal gehoord en graag een toelichting wat u daar dan mee bedoelt? Daarnaast stelt hij dan dat er in zijn bijdrage, dat de advocaat van de betreffende bewoner die de meest uitgebreide zienswijze heeft ingediend, dat die bij hem heeft aangegeven dat de zienswijze eigenlijk weer ingetrokken is en dat we dat nog horen, maar dat zit niet bij de stukken. Misschien dat u dat nog even kan bevestigen of ik dat goed heb gehoord?

De **voorzitter**: Nou, dat laatste punt kan ik als voorzitter even op ingaan, want vanmiddag is er een brief verstuurd namens de zienswijze van Ter Kuile door Goud Advocaten. En als het goed is heeft u die ook ontvangen? En die weerspiegelt grofweg wat de heer Looman aangeeft.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)**: Oké. Ik heb hem niet gezien, excuus daarvoor.

De **voorzitter**: En dan geef ik nu het woord aan mijnheer Looman om uw vragen te beantwoorden.

De heer **Looman**: Staat de microfoon aan?

De heer **Looman**: Ja, ja goed, de wat ik zei van het meewerken van de gemeente. Kijk, er komt hier, alles bij elkaar, ook bijna 15.000 vierkante meter grond vrij, oftewel onze panden blijven staan. Dat kan ook. De financiering van het nieuwe pand zal door ons moeten geschieden, maar aan de andere kant, wij gaan natuurlijk in de berekeningen er wel van uit dat uiteindelijk wat wij hier hebben verkocht gaat worden. Er is van het begin af aan door de gemeente aangegeven dat zij revitaliseren willen op het oude industrieterrein. En het oude industrieterrein zo willen gaan maken dat daar ook nieuwe industrie gaat komen, waardoor zeg maar ons buitengebied mooi kan blijven. U kunt zich voorstellen dat als de gemeente nieuwe industrieterreinen gaat uitgeven, dat als iemand anders een nieuw bedrijf begint, dat het voor hem interessanter is om op een

nieuw industrieterrein te gaan zitten in plaats van een industrieterrein waar allerlei andere oudere gebouwen erbij zitten. Dus vandaar dat ik zei, ik wil wel graag dat de gemeente meewerkt. En op het moment dat inderdaad elders industriegrond uitgegeven gaat worden, dan zie ik dat in wezen als concurrerende gronden ten opzichte van de gronden die wij willen proberen te verkopen. Dus dat bedoel ik met meewerken. We willen samen optreden met de gemeente, we willen dit samen doen. En wij verwachten van onze kant dan uit ook zeg maar dat de gemeente er ook echt in meehelpt. En ik moet zeggen dat in de eerste gesprekken wij zelfs van mening waren en ook begrepen hebben, als wij 26.000 vierkante meter grond van de gemeente zou kopen, dat onze grond ingeruild kan worden, maar daar werd later op terugkomen. Dus dat is eigenlijk met name wat ik wil aangeven. Daarnaast is zo een ambitieus plan, wat ik zeg, ja het moet niet te gek worden. Kijk, wat ik probeer aan te geven is dat een bedrijf, natuurlijk als je zo'n pand neer gaat zetten, dan moet je het financieren. U kunt zich voorstellen dat als de bank ernaar kijkt, die kijken er gewoon naar van, ja wat is de waarde van het pand? Die kijken, oké, waarvoor kan de productieruimte verhuurd worden per vierkante meter, en waarvoor kan een kantoor verhuurd worden per vierkante meter? Nou, en daarop gebaseerd krijgt het pand een economische waarde, en een bepaald percentage van die economische waarde kun je gefinancierd krijgen bij een bank. Maar als ik kijk zeg maar de plannen zoals wij ze nu hebben, er is een bouwteam, in dat bouwteam zit de WBC en Klein Poelhuis. En er zijn nu ramingen gemaakt, en wij zitten met de prijs waar we nu mee zitten, zitten we op een factor 50, 60 procent hoger als wat het normaal zou gaan kosten als je daar gewoon een vierkante doos neer gaat zetten. Dus dat probeer ik met van, ja, het moet ook niet te gek worden. Dus wij willen echt iets moois maken. En ja, Ilse en Ben hebben de plannen al wel gezien. En, ja goed, wij kunnen niet alles gefinancierd krijgen en vandaar dus dat ik zeg van, ja, we moeten ook oppassen dat we onszelf niet voorbij galopperen.

De **voorzitter**: Oké.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)**: Mag ik een aanvullende vraag stellen, voorzitter?

De **voorzitter**: Ja, dat kan nog. Moet u wel wat geluid aanzetten voor de aanvullende vraag.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)**: Ja. Ik snap uw betoog hoor, alleen mijn vraag was eigenlijk van, kunt u aangeven, want er ligt natuurlijk een beeldkwaliteitplan, u ervaart het als ambitieus. Maar kunt u een voorbeeld geven waarvan u zegt van, nou, dat zien wij niet als haalbaar?

De heer **Looman**: Nou ja, goed, dat is nog niet eens om de kosten maar bijvoorbeeld in het beeldkwaliteitsplan staat dat alle kozijnen van hout moeten zijn. Ja, als ik een schuifpui maak met een ingang voor een bedrijf, ja, dat is dan niet van hout. En ik wil niet in een situatie belanden als wij daar bezig zijn, dat daar dan uiteindelijk discussies over gaan ontstaan. Dat is iets wat niet specifiek, er staat ook in beschreven wat voor een materiaal bepaalde wanden moeten zijn. Nou, wij kunnen met andere materialen ook iets maken wat echt heel mooi is. Maar het plan is eigenlijk, dat is het beeldkwaliteitsplan wat bijna tien jaar geleden al geschreven is. Er staat ook in het plan dat eigenlijk dat er zonnecollectoren op het dak, ja, alleen in overleg. Maar in deze tijd als je iets gaat bouwen en je wil een bedrijf bouwen, en wij willen ook zien dat we een BREEAM Excellent gaan krijgen op het pand, dat is allemaal hoe wij ons straks willen profileren richting de markt. Wij maken ledverlichting, wij zijn hier ook bezig voor het RVO, wij doen testen, we hebben luchtverwarmers ontwikkeld die ook op waterstof kunnen branden. Nou, dat is echt, ja wij zien dat als de toekomst en daar zijn wij mee bezig. Dus vandaar dat ik zeg van, ja kijk, er staan hele specifieke dingen in beschreven, een beetje vrij in detail. En wat ik natuurlijk wil, ik wil straks niet een discussie gaan krijgen van, ja, nee, maar dat materiaal mag wel en dat materiaal mag niet. En het punt is natuurlijk van, wij hebben eigenlijk vanmiddag van de advocaat van de heer Ter Kuile een brief gekregen waarin hij aangeeft eigenlijk dat ze er wel in mee willen. En dat was ook met name waar het over ging, was over geluid en over verlichting en dat soort zaken. Nou, daar komen we allemaal in goed overleg over uit. Maar ik wil niet … Kijk, dit vond ik nog belangrijker, op het moment dat je het niet zeker weet, of een partij die er misschien bezwaar tegen zou maken, dat die dan straks op dit soort kleine dingen de vinger erop gaan leggen en dat wij daardoor misschien een bouwstop zouden krijgen of weet ik veel. Ik wil gewoon dat we het goed afstemmen met elkaar. Ik moet ook eerlijk toegeven dat door de corona is bij ons, want wij wilden eigenlijk vorig jaar september al beginnen met de bouw want wij konden ons echt niet meer bewegen eigenlijk in ons huidige bouw. Door de corona is de … Heeft de onderneming toch een klein stapje teruggedaan. Maar wij voorzien nog steeds voor de toekomst dat wij door zullen gaan groeien. Wij hebben een klant binnengehaald, dat is de firma Big Dutchman uit Duitsland. Dat is de grootste stalinrichter in vooral varkensstallen en pluimveestallen van de

wereld, dat is een onderneming met een omzet van 800 miljoen. En wij gaan de preferred supplier worden voor de verwarming, die zij in al die stallen gaan leveren, wereldwijd. Dus ja, daarmee voorzie ik extra groei voor onze onderneming maar daar voorzie ik ook extra werkgelegenheid voor Winterswijk. Nou ja, goed, en dat is de reden dus waarom wij hier iets willen doen. Maar dat ik best wel bereid ben om te bouwen of iets wat veel duurder is als standaard is, ja, wij bouwen daar iets en daar zullen wij waarschijnlijk de komende veertig jaar zelf ook weer in zitten. Want het gebouw waar we nu zitten, daar zitten we volgens mij al zeventig jaar. Dus wij bouwen echt iets op voor de toekomst.

De **voorzitter**: Oké, ik denk dat uw antwoord afdoende is. Ja, dat is het. Dan kijk ik even of er nog meer vragen zijn richting u als inspreker? Nee, dat is niet het geval. Dan dank ik ook als voorzitter nog even u voor het inspreken. En verzoek ik u de microfoon uit te zetten. En dan gaan we nu door met de commissie. En dan vraag ik aan de commissieleden wie als eerste over dit onderwerp, zoals gezegd, het betreft het vaststellen van het bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan DAV-terrein 2. Wie wil daar eerst als eerste het woord over voeren? En ik zie als eerste wederom mevrouw Van der Meulen.

Mevrouw **Van der Meulen (Winterswijks Belang)**: Ja, voorzitter, dank u wel. Dank u wel voor het woord. Winterswijk heeft groene ambities, en pak de uitdaging op om bedrijvigheid en natuur samen te laten werken in een één plus één is drie constructie. Het beeldkwaliteitsplan behorende bij het bestemmingsplan DAV-terrein geeft met recht een inspiratiekader, en laat zien wat er bedoeld wordt met ondernemen in een werklandschap. Het zoekt de synergie op van pluspunten en is dus meer dan alleen een gebouw mooi ingroenen. Het gaat er ook over het behouden en versterken van ecologische waarde, het versterken van de landschappelijke kwaliteiten en het bevorderen van biodiversiteit. Het beeldkwaliteitsplan vindt de fractie van WB een uitstekend geformuleerd stuk. Het maakt duidelijk waar we voor kiezen als gemeente, wat we willen uitstralen, hoe we dat bedoelen en vertaald willen zien naar de uitvoering. Dit geeft initiatiefnemers duidelijke aanknopingspunten en geeft aan de rest van Winterswijk een duidelijk beeld van wat er op het voormalig DAV-terrein verwacht kan worden. De fractie van WB neemt haar hoed af voor de mensen die dit beeldkwaliteitsplan geschreven hebben. En voor wat betreft het voorliggende bestemmingsplan, de grondexploitatiebegroting en de nota van beantwoording zienswijze kunt u op de goedkeuring van WB rekenen. Voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Van der Meulen. En dan gaan we daar naar de volgende, en dat is mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het is natuurlijk een jarenlange stoelendans geweest rond dit terrein, misschien wel een paar decennia lang zowat, dus hartstikke mooi dat daar nu eindelijk een invulling is van een, door een puur Winterswijks bedrijf. Ja, en ook nog een mooie invulling. Kijk, en wij kunnen wat dat betreft de heer Looman helemaal volgen dat het natuurlijk allemaal wel rendabel moet zijn. En ja, dat er in de details natuurlijk nog wel een beetje wat geschipperd moet kunnen worden om het allemaal haalbaar en betaalbaar te kunnen houden. Want uiteindelijk moet er geld verdiend worden en dan is het ook mooi als dat samengaat, dat het ook nog in het landschap past. Dus ja, eigenlijk moeten we haast de firma Winterwarm feliciteren dat er zo'n mooi resultaat uit gekomen is. We horen goede berichten uit de buurt, dat er echt op een goede manier overlegd is met de buurt. En dat de buurt daar ook, ja, prima vrede mee kan hebben zoals het allemaal loopt en reilt en zeilt. En Voor Winterswijk hoopt dan ook dat de schop gauw de grond in gaat en dat Winterswijk daar gauw een winterwarme plek gaat vinden op die mooie locatie, en met het bedrijf aan de slag kan wat ze graag willen. Dus succes wat ons betreft. Het bestemmingsplan hebben wij ook geen haken en ogen in gezien dus dat mag door.

De **voorzitter**: Oké, dank u, mijnheer Van Beek. En dan gaan wij door naar mijnheer Bos.

De heer **Bos (VVD)**: Dank u, voorzitter. Wij als VVD zijn zeer tevreden dat na jaren eindelijk een plan voor ons ligt voor een nieuwe invulling op het voormalige DAV-terrein. Wij danken de portefeuillehouder en belanghebbenden dan ook voor hun inzet in deze, en ook bedanken wij mijnheer Looman voor zijn toelichting van vanavond. Al ruim tachtig jaar is Winterwarm een innoverend bedrijf, met een vooraanstaande rol in Europa en met een grote betekenis voor Winterswijk. Met dit nieuwbouwplan wordt een plan neergezet voor Winterswijk, dat een stukje zekerheid waarborgt met betrekking tot werkgelegenheid en bedrijvigheid. Ook qua beeld zien

we dat er oog is voor een goede inpassing in het landschap. Wij stemmen dan ook graag in met het aan ons gepresenteerde bestemmings- en beeldkwaliteitsplan. En ik dank u.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Bos. En dan kunnen wij door naar de volgende, in dit geval spreekster, en dat is mevrouw Borsboom.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)**: Ja, voorzitter, dank u. We waren niet zo blij. We waren niet zo blij dat we verrast zijn met een toch wel andere invulling van het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan. Een van de eerste dingen toen ik in de raad kwam was een informatieavond over dit terrein, en toen heb ik een zeer uitgebreide informatie gehad ook bij ook omwonenden en van ambtenaren, dat het zou gaan om een kleinschalig werklandschap voor verschillende bedrijven, waarbij inderdaad zoals mevrouw Van der Meulen van WB zegt, het niet gaat om simpel ingroenen en omzomen, maar dat het echt gaat om een vernieuwende invulling van een bedrijventerrein waarbij natuur en werken als vanzelf in elkaar over gaat. Dat er nu sprake is van één groot bedrijf, waarvan inderdaad nu ook de initiatiefnemer zegt, het beeldkwaliteitsplan vinden we eigenlijk van een te hoog niveau en detaillistisch niveau. Dat stemt ons toch wat onrustig. Het is fijn in ieder geval dat er met de buurt nu tot overeenstemming gekomen gaat worden, want ook in de zienswijze zagen we al een aantal aanknopingspunten waarbij we toch wat vragen hebben. En dat gaat onder andere ook over de maatwerkbestemming van artikel 20 lid 3, de invulling daarvan en de aanname dat daardoor iedere andere invulling van het bedrijventerrein mogelijk zou zijn, dat is namelijk niet zo. Dus dat vond ik wel een vraag hoe de wethouder daartegen aankijkt? Twee, waar deze verandering vandaan gekomen is? Of de raad daar niet eerder over geïnformeerd had kunnen worden met de consequenties. Drie, of er dan toch nog een actualisatie van het beeldkwaliteitsplan zou kunnen komen? Als dat inderdaad al tien jaar oud is en de initiatiefnemers ook een te hoog niveau en te detaillistisch niveau komt, dan kan je alleen zeggen wat mevrouw Van der Meulen zegt, het is een inspiratiekader maar een beeldkwaliteitsplan is wel iets meer dan dat. Dan wat mijn zorgpunt is, is dat we echt moeten meewerken dat, dat klonk ook een beetje door in de stukken, het klinkt bijna als een soort deal. En ik vraag me af of de wethouder ook van plan is om een dergelijke deal te gaan sluiten, dat we op enige manier dat gaan bekrachtigen, al dan niet schriftelijk? De laatste vraag is inderdaad hoe het dan zit met de invulling van andere bedrijventerreinen die nu vrijkomen? En ja, de risico's inderdaad, de initiatiefnemer had het over de risico's op een bouwstop. Dat zagen wij inderdaad ook van, dat er mogelijkheden zouden kunnen zijn dat toch de invulling anders is dan oorspronkelijk gepresenteerd is. In hoeverre dan aangelopen gaat worden bijvoorbeeld tegen de eisen voor het nationaal landschap, of die risico's wel voldoende in kaart zijn gebracht? Daar wordt voor de rest in het bezwaarblok in het raadsvoorstel verder iets over gezegd. Dus daar zou ik graag van de wethouder nog wat toelichting op willen? Buiten dat dragen wij dit bedrijf uiteraard een warm hart toe, hoewel de opmerking dat het bedrijf gaat groeien omdat ze een hele mooie nieuwe klant binnen hebben gehaald die grootschalige stallen gaat verwarmen, ons weer niet echt verheugd. Omdat juist dat een van de dingen is waar GroenLinks absoluut geen voorstander voor is.

De **voorzitter**: Ja, dank u, mevrouw Borsboom. En dan gaan wij door naar de laatste spreker denk ik, mijnheer Zuiderveld.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, u zegt al, de laatste spreker, dan is er altijd al een hoop gras langs de beek voor je voet weggemaaid in dit gebied. Ik moet eerlijk zeggen, wij weten eigenlijk niet zeker als Partij van de Arbeid, of wij anno 2021 nog met bedrijven op dit terrein akkoord zouden zijn gegaan. Maar aan de andere kant, we hebben als raad dat ooit besloten en het zij nu eenmaal zo. En dan vinden wij net als mevrouw Van der Meulen van Winterswijks Belang, dat de inbedding in de natuurlijke omgeving daar, dat dat op een mooie wijze geschiedt. En we wensen Winterwarm, en ook dank aan de heer Looman, Winterwarm zeer veel succes. Eigenlijk, we hebben nog wat schriftelijke vragen gesteld over de retentievijvers. Nou, daar hebben we inmiddels afdoende antwoord op gehad. En we zagen daar wat verschillende tekeningen die voor ons niet helemaal duidelijk waren, en waarom twee retentievijvers en dat soort zaken, daar hebben we afdoende antwoord op gehad. We hebben nog wel een hele andere suggestie bij de invulling van dit terrein, en dan kijken we toch wat breder. Het is natuurlijk het bekenlandschap in Winterswijk, is een unicum. Als je nu vanaf zeg maar richting Gulle Waard oversteekt naar dat terrein, dan heb je te maken met een hoogst gevaarlijke kruising waar eigenlijk van drie kanten op verschillende splitsingen verkeer vandaan komt. Nou, wij zouden toch ook graag willen, en we willen het ook aan het college voorleggen, dat daar ook is naar gekeken wordt. Sterker nog, er zou eigenlijk natuurlijk heel mooi een fiets-

of wandelpad langs die beek kunnen worden gecreëerd, nu we hier toch bezig zijn. En ja, dan zou je bij wijze van spreken helemaal langs de beek kunnen lopen tot aan het terrein eigenlijk van landgoed Houwers. Dus dat willen we graag aan het college voorleggen of daar toch nog eens naar kan worden gekeken. Want dit is een stukje, nou ja, eigenlijk Greversweg hebben we in het verleden over gehad, dat is ook eigenlijk begrenst hieraan. Dit is een stukje waar naar onze mening nog wel wat meer mogelijkheden zijn. En verder kan de Partij van de Arbeid instemmen met het voorliggende bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Zuiderveld. En ik was iets te voorbarig om te zeggen, de laatste spreker, want intussen heeft zich ook mevrouw Prinsen nog gemeld. Dus die heeft dan nu het woord.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Nou, u was niet te voorbarig, ik was wat aan de late kant. Het was niet zozeer wij … Het CDA heeft eigenlijk geen opmerkingen over het bestemmingsplan, en de opmerkingen die voorgaande sprekers hebben gedaan, die nemen wij aan ook grotendeels graag over. We hebben nog wel naar aanleiding ook van de inspreker nog wel een vraag aan het college, en dat is meer ook in het kader van de deal zoals de heer Looman dat zei, of de wethouder daar wat toelichting op kan geven, of daar voor plannen wel voor zijn of juist niet? Nou, of ze daar wat verdere toelichting op kan geven?

De **voorzitter**: Oké, dank u, mevrouw Prinsen. En dan denk ik dat wij nu naar het college kunnen. En de portefeuillehouder in deze is mevrouw klein Gunnewiek, en die geef ik nu het woord.

Wethouder **klein Gunnewiek**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, van veel partijen de complimenten en ook de goede woorden voor deze mooie plannen, die onderstreep ik natuurlijk van harte. Winterwarm is een hartstikke mooi Winterswijks bedrijf, waar ook nog eens hartstikke veel Winterswijkse inwoners werken. Het verbaast mij dan ook dat GroenLinks verbaasd is over deze opeens andere invulling voor hen. Want in maart 2020 hebben we als college hierover al een besluit genomen. Wij kregen namelijk in november 2019 de vraag van Winterwarm of zij, gezien hun ruimtegebrek en hun groeiplannen, naar dit terrein zouden kunnen. En daar hebben wij toen over besproken besloten, dat wij daar graag aan wilden meewerken. Net als we destijds hebben gedaan bij Obelink, omdat we het heel erg belangrijk vinden om dit soort bedrijven en bedrijvigheid in Winterswijk te houden. Dus ja, het verbaast mij dat u verbaasd bent hierover. U vraagt naar het beeldkwaliteitsplan, en of dat tien jaar oud is. Nou, de bijlage zit bij de stukken en die is gewoon actueel. Als u het naleest ziet u bijvoorbeeld ook gewoon de zonnepanelen daarin staan. En ik heb van de week begrepen dat Winterwarm inderdaad wat vragen heeft hierover, als het dalijk gaat over de uitvoering van hun plan. En nou, zoals u weet, komt er na een bestemmingsplan een omgevingsvergunning, en ik kan er verder inhoudelijk niet veel over zeggen nu omdat de vraag heel vers is. Maar natuurlijk zullen wij hierover met Winterwarm spreken. Waarbij het uitgangspunt is, behoud van kwaliteit. De uitstraling, want die vonden we zo belangrijk voor dit terrein. Maar waarbij het natuurlijk ook financieel haalbaar moet zijn voor een ondernemer. En ik ga ervan uit dat wij die gesprekken constructief voeren. Ja, u vraagt ook even naar de deal maar mij is even niet duidelijk welke deal u bedoelt? Als het gaat over de herverkaveling, u weet dat wij als college een driesporenbeleid hebben gekozen. We gaan op zoek naar nieuw industrieterrein, we praten met de ondernemers langs de Misterweg, over een gebiedsvisie Misterweg, en we gaan voor revitalisering van de huidige terreinen. Nou, dat is waar we ook plannen voor aan het maken zijn. Ja, en het liefst had ik daar al een startbijeenkomst gehad, fysiek, met ondernemers van de industrieterreinen. Maar dat is op het moment gewoon niet mogelijk. Maar als u vraagt naar een deal waar Winterwarm over sprak, om bijvoorbeeld met hen af te spreken dat wij pas nieuwe grond uitgeven op een bedrijventerrein, als hun pand verkocht is, ja, dan vind ik dat geen deal eigenlijk. Want ik hoop dat Winterwarm voor die tijd al lang zijn grond of zijn panden verkocht heeft. Want voordat we een nieuw bedrijventerrein hebben ontwikkeld, zijn we natuurlijk ook gewoon een aantal jaren verder. Maar bovendien, zouden wij die deal met Winterwarm maken, met welke bedrijven in Winterswijk moeten wij die deal dan nog meer maken? Het is juist dat we nu zien dat, en dat kunt u ook lezen in de bijgevoegde stukken, de Laddertoets, daarin kunt u ook lezen dat het leegstandsratio in Winterswijk eigenlijk gevaarlijk laag is. Er is bijna niks vrij. En dat betekent dat bedrijven ook niet kunnen verhuizen, niet gaan verhuizen, en we zullen dus ook gewoon schuifruimte moeten ontwikkelen. En daarin is Winterwarm, zoals wij al vaker gezegd hebben, ook juist een belangrijke plek omdat hier gewoon meer dan een hectare vrij gaat komen. Dus natuurlijk praten

wij constructief daarover, ook met Winterwarm. En we zullen zeker nog wat meer handen en voeten gaan geven aan die uitvoering, dat ben ik ook met Winterwarm eens. Maar ja, hier speelt ook corona ons parten want je kunt gewoon fysiek geen bijeenkomsten organiseren nu. Dus dat pakken we zeker op. Ja, u bent ook bang voor een bouwstop, en zijn de risico's wel in kaart gebracht. Nou, ook bij de stukken zit natuurlijk de m.e.r, een vormvrije m.e.r, want er hoeft geen m.e.r plaats te vinden. Maar heel veel risico's, ook met betrekking tot bijvoorbeeld natuur, zijn in kaart gebracht. En heel veel wordt ook vastgelegd in een bestemmingsplan, dat hebt u ook kunnen lezen in de reacties op de zienswijze. Dus daarmee borgen wij dat heel goed in het bestemmingsplan. En straks toetsen wij natuurlijk, als de vergunning wordt aangevraagd, de omgevingsvergunning, of ook de bouw van het pand zelf daaraan voldoet. Dus ja, ben daar niet bang voor maar zoiets kan natuurlijk altijd gebeuren. Want het is natuurlijk aan de ondernemer zelf om goed te bewaken of die ook bouwt volgens vergunning. Ja, en de PvdA die vraagt nog over het wandelpad langs de beek. Volgens mij kunt u ook dat teruglezen in de zienswijze, dat dit juist in het bestemmingsplan wordt vastgelegd, dat dit niet mogelijk is. En dit is ook juist ook besproken met de omwonenden, en dat is dus niet wenselijk. En ik ga ervan uit dat de verkeersveiligheid ook goed beoordeeld is, want dat is onderdeel van het bestemmingsplan. Dus daar is naar gekeken. Ja, voorzitter, volgens mij ik verder geen vragen gehoord. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw klein Gunnewiek. Ja, en als we vragen gemist hebben dan gaan we het zo wel merken in de eventueel tweede termijn, want ik ga nu vragen of daar behoefte aan is? En ik zie dat mevrouw Borsboom daar behoefte aan heeft. En dus geef ik haar het woord.

Mevrouw **Borsboom (GroenLinks)**: Nou, ik heb nog één aanvullende vraag. En op zich nog even terugkomend op die verbazing, die verbazing die heb ik ook in maart 2020, heb ik al eerder uitgesproken in de commissie toen. Het toen was er eigenlijk hetzelfde antwoord. Ja, eigenlijk van, nou ja, weet je, dat komt er dan gewoon zo aan, dat komt gewoon zo op ons pad, daar komt een bedrijf en dan gaan wij ermee praten. Dat was dezelfde opmerking ook van mijn kant van, je maakt een beleid, je wil een aantal verschillende bedrijven, en ineens ga je wat anders doen. Dus dat is een soort, toch een soort trend van, ja, we wachten op een bedrijf en dan gaan we er wel op in, terwijl je eigenlijk een ander type beleid voorstaat. Dus die opmerking blijft toch een beetje staan, wethouder. De aanvullende vraag, dus ik hoor de wethouder toch iets zeggen van, ja, de feitelijke situatie is dat er bijna niks vrij is, dus het zal wel zo gaan lopen. En hoor ik dan toch een bestuurlijke toezegging van de wethouder aan het bedrijf van, we gaan niet uitgeven voordat u uw pand verkocht heeft? Is dat dan een uitspraak waar dit bedrijf op mag gaan rekenen?

De **voorzitter**: Dat was hem, mevrouw Borsboom? Oké, dan gaan we door naar de volgende in de tweede termijn en dat is mijnheer Kolkman.

De heer **Kolkman (D66)**: Ja, ik kon het knopje van de microfoon niet vinden, sorry voorzitter. Dank u wel voor het woord. Wij hebben, onze fractie werd net getriggerd door de bijdrage van de heer Zuiderveld van de Partij van de Arbeid, met zijn zinnetje in zijn betoog dat de Partij van de Arbeid misschien in 2021, misschien niet akkoord had kunnen gaan met dit bestemmingsplan. En wij waren eigenlijk dan wel heel erg benieuwd waarom ze dan niet akkoord zouden kunnen gaan met dit bestemmingsplan? Dat was onze vraag, voorzitter.

De **voorzitter**: Ja, ik weet niet of de heer Zuiderveld dat gaat beantwoorden, maar goed.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Nou, ik wil het wel. Zal ik dat doen, of …

De **voorzitter**: Nee, nee, we gaan eerst even naar de heer Van Beek en dan geef ik daarna u het woord, als u dat wil. Mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik wil eigenlijk nog even terugkomen op de vraag van de heer Looman betreffende de herinvulling van die terreinen. Want een klein beetje snappen wij de heer Looman wel natuurlijk, dat zijn concurrentiepositie, om die terreinen weer in de markt te zetten, is natuurlijk wel heel slecht met die bebouwing erop. Als ik kijk naar wat de gemeente gedaan heeft met het bedrijf aan de Parallelweg tegenover de spoorzone, daar heeft de gemeente gronden aangekocht, ook door middel van ruiling. Heeft die gronden eigenlijk met kosten van onze Winterswijkse belastingbetaler gesaneerd, gesloopt, bouwrijp gemaakt, en zet ze in de markt tegen een marktconforme prijs. En ik zie natuurlijk wel

dat Winterwarm daar niet tegen kan vechten natuurlijk, om op zo'n manier die terreinen bouwrijp te maken. En nou zeg ik niet van, nou moet Winterswijk de portemonnee trekken om die terreinen bouwrijp te maken of om daarin te ondersteunen, maar ik zou wel de wethouder willen vragen om echt haar uiterste best te gaan doen bij de provincie. Want in het verleden waren daar altijd potjes voor om zulk soort revitalisatieprojecten te trekken, om daar echt hard mee aan de slag te gaan. Hetzelfde met een perceel aan de Narcissenstraat waar ik al vaker naar gevraagd heb. Dat zijn allemaal gronden waar de provincie zijn deel in zou kunnen nemen, om daar echt een keiharde lobby op in te zetten, om te kijken of we daar verder mee komen. En dit niet helemaal zo op zijn beloop laten want dan zie ik het wel gebeuren dat er nog voor jaren een partij slooppanden in Winterswijk leegstaan.

De **voorzitter**: Mooi, dank u, mijnheer Van Beek. Dan gaan we nog even naar de heer Zuiderveld die reageert op de heer Kolkman, en daarna gaan we denk ik naar het college. Mijnheer Zuiderveld.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Ja, dank u wel. Ja, mijnheer Kolkman zegt dat die nieuwsgierig is waarom de Partij van de Arbeid zegt van, nu waren we wellicht niet akkoord gegaan met de invulling zoals het daar nu is. Ja, zienswijzes en opinies wijzigen zich en dit speelde natuurlijk inderdaad al ruim tien jaar geleden, ik was toen zelf net politiek actief. En ik kan me discussies nog herinneren dat niet iedereen even gecharmeerd was van zo dicht tegen de beken aan, een dergelijk ontwikkeling. Nou ja, nu terugkijkend met discussies over diversiteit, over groen, over belang van natuur en water en beken die hun stromen moeten hebben en dat soort zaken, had je daar wellicht nu heel anders tegenaan gekeken. En dat wilde ik even zeggen ook, ja, soms wil je wel eens een soort beschouwing met terugwerkende kracht en dan eens vertellen dat je iets misschien vroeger toch beter had kunnen doen of anders. Dat was het eigenlijk.

De **voorzitter**: Oké. Nou, dank voor uw terugblik. En dan kunnen we nu volgens mij wederom naar het college, mevrouw klein Gunnewiek.

Wethouder **klein Gunnewiek**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, nogmaals de vragen over de deal inderdaad, er is geen deal, er is inderdaad een vraag opgekomen deze week bij Winterwarm, of wij kunnen wachten met het uitgeven van nieuwe industriegrond. En zoals ik al zei, ik hoop dat Winterwarm veel eerder haar panden heeft verkocht dan dat wij nieuwe industriegrond überhaupt kunnen uitgeven, want dan zijn we nog wel een aantal jaar verder. Maar daarnaast is het natuurlijk helemaal niet zo dat elke vraag die komt naar het nieuwe industrieterrein, past op de plek van Winterwarm. Want misschien is het bedrijf wel veel te klein voor de plek van Winterwarm, of misschien is de plek wel veel te groot. Dus dat soort afspraken kunnen wij niet maken. Maar ik ben het wel met u eens dat het heel belangrijk is dat wij niet straks 15 hectare nieuwe industriegrond uitgeven, dat alle mooie bedrijven daarheen trekken en dat er vervolgens een situatie ontstaat van verloedering op de bestaande industrieterreinen. Dus vandaar dat wij het heel belangrijk vinden om in te zetten op dat spoor van die herverkaveling. En ook om zo dicht mogelijk bij de vraag pas bestemmingsplannen uit te geven voor nieuwe industrieterreinen. Dus we maken geen deal an sich met Winterwarm, maar u kent het besluit van het college met het driesporenbeleid. En daarmee gaan wij dus ook zeker Winterwarm inzetten op, nou, hun huidige panden, over wat daar kan gebeuren. Maar het is natuurlijk wel allereerst de verantwoordelijkheid van de ondernemer zelf als die een pand achterlaat, wat daarmee gaat gebeuren. En wij wachten ook een beetje op een idee, maar we hebben al lang gesprekken gevoerd ook hierover. En ook op het moment dat het idee helderder wordt, dan gaan we ook samen naar de provincie om te kijken of we bijvoorbeeld via SteenGoed Benutten of dat soort potjes, geld is. Omdat het hier gaat om een flinke sanering, dat snappen wij ook.

De **voorzitter**: Mevrouw klein Gunnewiek, we hebben een interruptie van mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, u zegt, het is de eigen verantwoording van Winterwarm. Natuurlijk is het hun eigen idee om te verhuizen, maar er is nogal iets gezegd de laatste jaren over verhuizing en over herverkaveling. En over hoe wij op onze industrieterreinen eigenlijk duurzaam gebruik kunnen gaan maken van de spaarzame ruimte, door de ene buurman te verhuizen en een andere plek te geven. Dus daar zie ik toch echt wel een zwaardere rol in voor de gemeente als alleen maar ietsje faciliteren. En dan spreek ik niet gelijk over geld, maar ik zou graag toch van de wethouder een keer een plan horen. En dat hoeft niet vanavond maar ik zou graag de toezegging krijgen dat de gemeente echt een plan gaat presenteren hoe de gemeente dat aan gaat vliegen om van zulk soort vrijkomende locaties

één en één is drie te maken, in plaats van één en één is twee? Want misschien zitten er rond die locatie nog wat bedrijven met plannen, dat hebben we ook al gehoord van de heer Looman. En misschien is er met wat overleg ook een grotere herindeling te verkrijgen, zoals er eerder in de landbouw de kavelruil was, zo zou u ook dit aan kunnen grijpen om echt eens intensief met die omgeving van dat bedrijf te gaan praten. Van wat zijn jullie van plan komende jaren, hoe kunnen we jullie faciliteren, van stel nou dat jullie zouden verschuiven, krijgen we nog meer vrij. En daar zouden we heel graag een toezegging over krijgen van de wethouder dat ze daar een plan op gaat trekken en dat ze daarmee terug wil komen naar de raad om uit te leggen hoe ze dat aan gaat vliegen?

De **voorzitter**: Oké. Mevrouw klein Gunnewiek.

Wethouder **klein Gunnewiek**: Ja, die toezegging kan ik doen, mijnheer Van Beek, want aan dat plan werken wij ook. En zoals ik al zei, ik had al graag een startbijeenkomst gehad gewoon met ondernemers om fysiek aan tafel te kunnen, om eerste ideeën uit te wisselen. Nou, dat lukt nu niet. Maar het plan zoals u dat noemt is ook een belangrijk onderdeel van de RPB-afspraken die wij ook met de provincie hebben, dus daar wordt aan gewerkt.

De **voorzitter**: Mevrouw klein Gunnewiek, u kunt doorgaan met uw betoog. Ik zie dat de heer Van Beek het prima vindt.

Wethouder **klein Gunnewiek**: Ja, ik had verder geen vragen. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Oké, dank u. Kijk ik even rond, dan denk ik dat we de tweede termijn kunnen afsluiten. En dan rest mij nu dus de vraag of dit een akkoord- of een bespreekstuk is voor de raadsvergadering eind deze maand? Mag ik concluderen dat dit een akkoordstuk is?

Mevrouw **Borsboom**: Onder voorbehoud, wij hebben nog een aantal vragen die we dan schriftelijk zullen indienen, want dat gaat nu een beetje te ver. Als die vragen afdoende naar tevredenheid worden beantwoord voor de raadsvergadering, dan kan dat leiden tot een hamerstuk.

De **voorzitter**: Oké, dus u vraagt nu om het een bespreekstuk te maken?

Mevrouw **Borsboom**: Nu een bespreekstuk, ja.

De **voorzitter**: Oké, dat is duidelijk. Dan gaat dit punt door als bespreekstuk naar de raadsvergadering eind deze maand.

5. Beleidsnotitie wet inburgering 2022

Op 1 januari 2022 gaat de nieuwe Wet inburgering in. Deze wet gaat ervan uit dat iedereen meedoet, het liefst via betaald werk. In november 2019 heeft de gemeenteraad de evaluatie van het project nieuwkomers 2016-2019 vastgesteld. In die evaluatie was al voorgesorteerd op deze nieuwe wet. Het college stelt de raad voor de beleidsnotitie wet inburgering 2022 vast te stellen. Deze beleidsnotitie sluit aan bij de eerder vastgestelde evaluatie.

De **voorzitter**: En gaan wij door met het volgende agendapunt, en dat is in de oorspronkelijke agendavolgorde, agendapunt 5. En dat betreft de beleidsnotitie Wet inburgering 2022. En wie mag ik daarvoor als eerste het woord geven? Dat is mijnheer Oonk. Dus bij deze.

De heer **Oonk (WB)**: Ja, dank u, voorzitter. Dank u. Ik moest even het microfoonknopje zoeken. Naar aanleiding van de beleidsnotitie Wet inburgering heeft de fractie van het CDA de volgende vragen. Gezien de achterstanden bij het IND die momenteel worden weggewerkt, wordt er voor 2021 een tijdelijke verhoogde instroom van statushouders verwacht. In oktober worden de jaarlijkse aantallen bekendgemaakt. Is er al bekend hoeveel statushouders er in 2021 naar Winterswijk komen? En ook bij de in 2013 ingevoerde Wet inburgering, blijkt marktwerking sinds 2013 niet te voldoen. Daarom legt de nieuwe wet vanaf 2022 meer regie bij de gemeente en dat is op zich een positieve ontwikkeling. Echter, een gemeente zal aan de hand van continue monitoring de komende jaren moeten bekijken of zij de juiste partij heeft ingehuurd om de juiste resultaten met de inburgeraars te kunnen behalen. Dat wordt geschreven. Daarmee loopt de gemeente kans op financiële tegenvallers, die dit jaar nog door de genoemde

bestemmingsreserves zijn afgedekt. En dan lezen we, mocht in de loop van 2021 blijken dat er onvoldoende uitkeringsmiddelen door het rijk beschikbaar zijn gesteld, dan zullen we de eventuele extra benodigde middelen meenemen bij de begrotingsbehandeling 2022. Daarom mijn vraag, wat gaat het college doen om ervoor te zorgen dat er in de toekomst wel voldoende uitvoeringsmiddelen door het rijk beschikbaar worden gesteld, zodat ook in de toekomst deze gewijzigde wetgeving geen hogere lasten voor de gemeente Winterswijk gaat ontstaan? En tenslotte, is er binnen de ambtelijke organisatie van de gemeente Winterswijk vanaf 2022 nog een herschikking nodig van de beschikbare capaciteit om de extra taken die deze wijziging met zich meebrengt ook goed uit te kunnen voeren. Hierbij valt te denken aan de genoemde brede intake, opstelling handhaving van de PIP-plannen, en inkoop van de verschillende modules MAP en PvT. Dank u wel.

De **voorzitter**: Oké, dan stel ik vast dat voor de PvdA zowel de heer Zuiderveld als de heer Ten Pas zich gemeld hebben. En zoals u weet volgens de regels mag maar één persoon per fractie het woord voeren. Dus wie van u twee kan ik het woord geven?

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: O, dan trek ik mij terug. Dan laat ik de heer Mark Ten Pas inburgeren.

De **voorzitter**: Gaan wij mijnheer Ten Pas nu het woord geven.

De heer **Ten Pas (PvdA)**: Ja, dank, voorzitter. We waren allebei enthousiast, het is natuurlijk ook een belangrijk voorstel. En ik zou willen zeggen eigenlijk positief dat het inburgeringsbeleid op de schop gaat, en dat klinkt dan misschien juist wat negatief maar zo is het niet bedoeld. Want we zijn ambitieus in Winterswijk en we willen dat iedereen mee kan doen, en dan kunnen we constateren dat de oude werkwijze helaas niet de effecten heeft gebracht die we nastreven. Ja, en dan moet je openstaan voor een nieuwere betere aanpak, en dat is hier gedaan met dit mooie nieuwe beleid dat we vanavond bespreken. En in dat opzicht is het eigenlijk jammer dat er in Den Haag is bedacht dat de nieuwe wetgeving een jaar is uitgesteld. Op zich begrijpelijk vanwege corona, maar gelukkig zijn we al aan het voorsorteren met de pilots die aan het lopen zijn. Nou ja, wij hebben als fractie wel veel belangstelling voor dit onderwerp, vanuit die ambitie voor een inclusief Winterswijk. En daarmee dus, wat ons betreft, vanzelfsprekend ook voor nieuwe Winterswijkers die zich hier thuis moeten kunnen voelen en een volwaardige plek moeten kunnen krijgen. En we zien ook dat er goede stappen worden gezet, met name die brede aanpak en die integraliteit steunen wij. En ook die nieuwe regierol van de gemeente ziet onze fractie dan ook als positief. En volgens mij kunnen we dan ook direct aansluiten bij de ontwikkelingen die nu lopen bij de SDOA en alles rondom samen aan het stuur. Ook vinden we positief dat er breder wordt gekeken naar alle levensgebieden. En waar voorheen nog wel vooral de focus lag op taal, onderwijs en werk, kijken we nu ook breder naar zaken als gezondheid, financiën en participatie in brede zin. We hebben nog drie vragen voor het college, in het verlengde eigenlijk van de heer Vuijk. Hij noemt de taakstelling en eigenlijk gaat mijn vraag daar ook op voort en dat is dat wij veel, landelijk lees je die veel zorgelijke berichten over de huisvesting en de druk op de tekorten aan woonruimte. Nou, volgens mij in Winterswijk stijgt ook die taakstelling. Eigenlijk is onze vraag, hoe groot is die worsteling in Winterswijk om, nou ja, tekort aan woonruimte in relatie tot het hogere aantal te huisvesten statushouders? Tweede vraag over de nieuwe trajecten. Doordat we dus een nieuwe werkwijze krijgen moeten we ook zelf trajecten gaan inkopen. En nu lezen wij dat het bedrag voor die trajecten eigenlijk vaststaat, dat is een algemeen vast bedrag per traject. En eigenlijk is onze vraag, doet dat dan wel recht aan het maatwerk dat we juist willen bieden en de aanpak dat natuurlijk voor iedere nieuwkomer kan verschillen. Iedere nieuwkomer begint ook met een andere basis. Sommige statushouders zijn al wat langer in ons land, hebben al langere tijd verbleven op het AZC, en hebben dus misschien al wel meer basis- en integratievaardigheden opgedaan voordat ze uitstromen naar Winterswijk. Terwijl andere nieuwkomers meer nodig hebben om volwaardig mee te kunnen doen. En dat maakt dat volgens mij ieder plan of ieder PIP, zoals het genoemd wordt, zeer divers kan zijn. Dus verhoudt zich die wens voor diversiteit en die wens voor maatwerk tot dat we wel zien van, we gaan vaste trajecten, vaste bedragen daaraan koppelen? Ja, en de derde vraag, ja dat gaat eigenlijk over, hoe gaan we nou ook de samenleving betrekken en met andere partij samenwerken? En de beleidsnotitie lijkt op het oog, en ook niet onlogisch overigens, vooral gericht op die nieuwe aanpak, op die individuele inburgering, op die verschillende routes die er gevormd gaan worden, op het individuele traject. Nou, zoals ik al zei, daar zijn wij positief over. Maar als we echt een succes willen maken van dit lokale inburgeringsbeleid, vraagt dit niet iets van een individueel traject, maar wat ons betreft van onze samenleving als geheel, van onze Winterswijkse maat. En volgens mij moeten we dus ook verbindingen gaan leggen tussen de Winterswijker en de nieuwe Winterswijker. En in dat licht verbaasde het ons eigenlijk een beetje dat in dit voorstel bij de betrokken paragraaf en communicatie, ja niets gezegd wordt. Nou ja,

hoe zit dat, en hoe ziet ook de wethouder dat? En kunnen we ook naast een zorgvuldig individueel traject waarop we nu gaan inzetten, kunnen we ook nog verder investeren in het versterken van die connectie tussen de nieuwkomer en Winterswijk als samenleving? Ja, dat was onze inbreng, voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Ten Pas. En dan gaan wij door naar mevrouw Van der Meulen.

Mevrouw **Van der Meulen (Winterswijks Belang)**: Ja, voorzitter, dank u wel. De fractie van WB is blij met de nieuwe Inburgeringswet die in 2022 van kracht wordt. Het uitgangspunt dat de regie op de inburgering weer bij de gemeente komt te liggen, in plaats van bij de mensen die in moeten burgeren in onze samenleving, onderschrijven wij. Het complexe proces van inburgeren in eigen regie, heeft er sinds 2013 niet toe geleid dat nieuwkomers beter ingeburgerd raken. Van een nieuwkomer die de taal niet spreekt en niet weet hoe alles werkt, kun je eenvoudigweg niet verwachten dat hij zijn eigen inburgeringsproces succesvol uitstippelt en doorloopt. WB ziet graag dat statushouders hun eigen plek vinden in onze samenleving en mee gaan doen. En wij willen graag dat de gemeente daar de verantwoordelijkheid voor neemt. De voorgestelde brede aanpak die in de beleidsnotitie beschreven wordt, waarbij er met behulp van een vaste klantmanager een gedegen en doordacht individueel programma, een PIP opgezet wordt, biedt een maximale kans op een succesvolle inburgering. In Winterswijk hebben we al voorgesorteerd op deze ontwikkeling, en zijn er nu al resultaten te zien als het gaat om aantallen nieuwkomers die aan het werk zijn gekomen. Daarnaast vindt WB het goed dat er bij deze integrale aanpak ook het aspect gezondheid goed meegenomen gaat worden. Het is belangrijk dat met name getraumatiseerde mensen een goede begeleiding krijgen, zodat zij hun weg weten te vinden richting de benodigde hulpverlening. Ook het koppelen van het leren van de taal aan de praktijk, lijkt ons een veel betere aanpak dan de weinig succesvolle aanpak die in de afgelopen jaren is gehanteerd, en die er vooral in geresulteerd heeft dat malafide taalinstituten hun zakken frauduleus vulden. Voorzitter, wij begrijpen dat deze beleidsnotitie pas het begin vormt van een heel proces, maar willen graag onze steun en ons enthousiasme uitspreken voor de voorgestelde keuzes in deze notitie, en volgen de ontwikkelingen op de voet. Wat de fractie van WB betreft kan dit punt als akkoordstuk door naar de raad. Dank u wel.

De **voorzitter**: Oké. Dank u, mevrouw Van der Meulen. En dan gaan wij door naar mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, er is al veel positief gezegd over dit onderwerp, en Voor Winterswijk is er ook positief over. Want ondanks dat de cijfers van mensen die aan het werk gegaan zijn in Winterswijk landelijk gezien toch best wel goed zijn, zijn er toch ook best wel wat mensen de afgelopen jaren tussen wal en schip geraakt omdat ze niet mee konden komen in het huidige inburgeringstraject. Wat mevrouw Van der Meulen ook al zei, voor sommige mensen is het makkelijker om de taal in de praktijk te leren als in het keurslijf van de schoolbank die nu haast verplicht was. Wij juichen deze ommedraai dan ook toe en hopen dat Winterswijk, en zo lezen we dat ook wel, er voortvarend mee aan de slag gaat. Wel, ja, willen we ook wel wijzen op de inkoopafspraken, dat die goed dichtgetimmerd worden met de partners waar we de inkopen gaan doen. Dat we eigenlijk niet de financiële en de kwalitatieve broek gaan scheuren door, ja, dat we toch wel tijdig in kunnen ingrijpen in die afspraken als daar de kwaliteit niet geleverd wordt, of dat het financieel spraak gaat lopen. En ook de financiën blijven monitoren, hoe we binnen de pas blijven lopen met de kosten, of dat we op tijd bij het rijk aan moeten kloppen, ja of nee. En verder, ja, geven wij dit graag een goeie kans en hopen we dat we echt vooruitgaan in Winterswijk daarmee. Dus wat ons betreft is het ook een akkoordstuk.

De **voorzitter**: Oké, mijnheer Van Beek. En dan geef ik nu het woord aan mevrouw Teunissen.

Mevrouw **Teunissen-Gelsing (D66)**: Dank u wel, voorzitter. Nou, zoals de heer Van Beek al zei, er is al aardig wat gras voor de voeten weggemaaid. Waar wij nog wel wat vragen over hebben is inderdaad bij punt 6.3 in het beleidsplan financieel kader, staan inderdaad ook wel de verwachte inkomsten maar ik zie nog geen verwachting van de uitgaven. Nou snap ik inderdaad dat het afhankelijk is van het aantal statushouders maar ik denk dat er toch wel een raming gemaakt kan worden. Dus ik was daar eigenlijk benieuwd naar, of komt dat nog in het vervolg van het plan? Daarnaast staat er in de tabel ook nog, bij de structurele kosten, een sterretje achter het bedrag van 2021. Maar ik kan niet precies eruit wijs worden waar het naar verwijst, dus daar ben ik eigenlijk wel benieuwd naar. Nou ja, wij vinden het inderdaad ook mooi dat ze juist gaan participeren en dat er werktrajecten, leerwerktrajecten komen. En staan ook helemaal erachter dat, en geloven dat ook een mooie manier van integreren is. En zeker als dat gekoppeld kan worden binnen de Winterswijkse samenleving, zoals de heer Ten Pas zo straks ook al

aangaf. Maar er staat ook iets over handhaving en daar waren we ook wel benieuwd naar van, hoe wordt er dan gehandhaafd, wie gaat er handhaven en ja, waar wordt er dan precies op beoordeeld? Dus daar zijn we wel benieuwd naar. Dat waren onze vragen. Verder zijn we akkoord.

De **voorzitter**: Nou, dank u, mevrouw Teunissen. En dan kunnen wij door naar de volgende spreker en dat is mijnheer Puntman.

De heer **Puntman (GroenLinks)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij vinden dit stuk een goede opzet hebben, mooi dat het integraal is. Maar zoals u van mij gewend ben heb ik een stokpaardje, en dat is, hoe gaat het met het GGZ-traject? Naast zwemmen en opvoedingsondersteuning is er ook een GGZ-traject, en ik wil graag van de wethouder weten wat dat betekent? Want het zijn nogal precaire zaken. Als een vluchteling uit bijvoorbeeld Syrië of Jemen of zo hier komt, dan is niet alleen nodig dat je merkt dat die een probleem heeft, maar dan moet je ook voldoende vakkennis hebben om dat probleem aan te gaan, moet je kennis hebben van de cultuur waar die vandaan komt, en moet je het vertrouwen van de cliënt zien te winnen, terwijl die net een reeks van jaren met allerlei ondervragingen heeft gehad. Dus ik wil graag er zwaar op wijzen dat hier echte kwaliteit geleverd moet worden en dat dat niet iets is wat je aan de buurvrouw over kunt laten. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Puntman. En dan geef ik denk ik als laatste in de tweede termijn het woord aan mevrouw Poels.

Mevrouw **Poels-Boland (VVD)**: Dank u wel, voorzitter. De fractie van de VVD kan eigenlijk heel kort zijn op dit stuk. We hebben eigenlijk maar één vraag, op het moment dat er, er zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd, maar wat nu als iemand toch niet meewerkt aan al die uitgangspunten, is er dan een soort inspanningsverplichting? En stellen we daar dan ook middelen ter beschikking om dat wel voor elkaar te krijgen? Dus we zouden graag van de wethouder horen hoe we daar dan mee om zouden gaan? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Poels. En ik werd daarnet op terechtgewezen, het inderdaad de eerste termijn nog maar dus niks aan de hand, u heeft niks gemist. We gaan dus nu eerst door naar het college, in dit geval mijnheer Tannemaat, voor een reactie in de eerste termijn.

Wethouder **Tannemaat**: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank u wel, commissie. Ik wil u er wel even op wijzen dat dit heel veel vragen waren voor een beleidsnotitie, omdat natuurlijk de hele Wet inburgering pas in 2022 in gaat. En dus voor heel veel zaken nu een plan van aanpak gemaakt wordt, dat kunt u ook lezen in de vervolgprocedure. Dus dat, maar de vragen die ik weet en die ik net precies ook even ambtelijk nog snel heb kunnen kortsluiten, die zal ik nu beantwoorden. Ik zag dat de PvdA ook schriftelijke vragen heeft gesteld, dus het kan zijn dat er ook nog wat vragen door u schriftelijk beantwoord moeten worden. Het is natuurlijk wel zo dat je eigenlijk wel kunt zeggen, en dat zou ik er vooraf toch wel aan willen toevoegen, dat het natuurlijk wel eigenlijk sneu en schandalig is hoe het huidige beleid heeft gefaald. De statushouder kan door gebrek aan taalvaardigheid en kennis eigenlijk helemaal niet goed integreren, moet zijn eigen plan maar maken. En ik ben dan ook blij dat er nu gewoon een hele andere manier is om te kijken hoe we deze mensen kunnen laten integreren in onze samenleving en in Winterswijk. Ik heb een paar keer zelf mogen ondervinden, onder andere bij Aktief waar ik geweest ben, hoe mensen, als ze die taal oppakken door aan het werk te gaan, hoe snel ze dat dan oppakken. En hoe fijn die mensen zich ook weten in die omgeving waar ze gewoon nuttig zijn en waar ze gewoon hartstikke goed werk doen. En dan gaat die taal met sprongen vooruit, je wil niet weten hoe snel dat gaat. Dan kun je bij wijze van spreken een jaar lang les krijgen maar binnen een maand spreek je beter de Nederlandse taal als dat je dat op een school doet. Terwijl je dan ook nog moet zien dat je alles in je eentje maar een beetje rooit. Dus wat dat betreft denk ik een heel goed plan. Laat ik ook nog vooropstellen, want dat vind ik ook wel belangrijk, dat wij, en dat gaat natuurlijk gezamenlijk met de andere gemeenten hè, binnen de SDOA hebben we ook al drie jaar lang een klantmanager, dus wij hebben eigenlijk best wel deze mensen al goed in beeld. En vooral ook de vroegsignalering. Daar zit een individuele begeleider op dus wij hebben eigenlijk de zaak wat dat betreft al best wel goed im griff. Ik zal proberen wat vragen te beantwoorden. Het CDA vroeg onder andere hoeveel statushouders er in Winterswijk komen, dat zijn er 46. En wat gaan we verder doen? Nou, de VNG heeft eigenlijk best wel flink onderhandeld, en het financiële tekort was eigenlijk nog veel groter, en we gaan dat nu in detail ook uitwerken. En daar is al veel georganiseerd. En als je ook kijkt naar die prijzen, die tienduizend euro die eigenlijk, dat is een beetje raar om daar een prijs aan te hangen, maar een integratietraject mag tienduizend euro kosten. En dat is een vaste prijs, kan verschillen per leerroute, en daar kunnen wij ook in sturen, maar het is wel een maximumbedrag. Dat is ook gevraagd door een paar

partijen, hoe gaat dat precies? Het is echt een maximumbedrag en een traject mag natuurlijk wel minder kosten, en dat is natuurlijk ook iets waar we naar streven. Het is niet zo dat automatisch elk traject het maximale moet kosten. Dat is erg belangrijk. En er is ook nog gevraagd van, hoe het zit met de verbinding met de Winterswijkers? Nou, die is sowieso al aanwezig. Er zijn best veel activiteiten die al gebeuren momenteel. Er kan nog wel heel veel gebeuren aan de communicatie met Winterswijkers. En dat wordt ook uitgewerkt in dit plan van aanpak. Het is natuurlijk heel belangrijk, als je in de straat woont als nieuweling, dat je ook een beetje de gebruiken leeft van die straat en ook dat dat ook opgepakt wordt. En ik denk dat daar ook wel een plan de campagne voor nodig is, dat wij die gastvrijheid ook tonen en mensen ook welkom heten. Eventjes zien, nog een paar zaken, Voor Winterswijk die heeft het over de talen. Nou, daar heb ik net al wat van gezegd hè, dat het eerder is als je aan het werk bent, dat je de taal eerder leert. U had het ook over de bijdrage, nou dat heb ik ook gezegd, tienduizend is de maximale bijdrage. D66 had ook wat over de inkoop en over het sterretje. En daar moet, dat sterretje daar heb ik een antwoord over gehad maar daar weet ik eigenlijk niet precies wat daarmee bedoeld wordt**.** Sterretje is voor inmiddels aangepaste bedragen. De wet was toen net uitgesteld. Vandaar. Maar ik, laten we daar maar even, met het sterretje maar even schriftelijk doen want daar kan ik u zo één twee drie ook niet op antwoorden. Even kijken, wat hebben we nog meer. Ja, wat wij zelf doen. O ja, de GGZ is nog wat over gevraagd. Dat is natuurlijk specialistisch. Wij verwijzen door naar specialistische zorg. En we doen een pilot met GGNet nu over vroegsignalering en interventie, en dat heb ik net ook gezegd. En we laten dus echt dit aan specialisten over, dat lijkt ons ook het beste. En voor de rest, ja, wil ik u echt duidelijk nog even, en dat staat ook echt in deze beleidsnotitie, de uitgaven komen nog in een plan van aanpak. Er zijn wat vragen gesteld over de inkoop, ook al schriftelijk. Die gaan wij u ook schriftelijk beantwoorden want dat traject dat moet ook nog beginnen hè, dat staat ook in de notitie. Dat wordt dus een apart inkooptraject en daarnaast zijn we dus bezig met een plan van aanpak. Even kijken, en 2021 krijgt ook een nieuw bedrag, omdat de wet zou starten per 1 juli. Ja, dat is eigenlijk wat ik u nu zo één, twee, drie kan zeggen want het is dus echt een beleidsnota die nog in de kinderschoenen, althans, de aanvang is. En als u de planning ziet, wat ik begrepen heb lopen we heel goed op schema, die inkooptraject leerroutes, die gaan in april, juni beginnen. En ik zal u daarvan ook op de hoogte houden. En zodra daar nieuws over is, wil ik u daar ook in de commissie graag over bijpraten. Want het is wel …

De **voorzitter**: Oké, mijnheer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: Ja.

De **voorzitter**: Mevrouw Prinsen heeft een interruptie.

Wethouder **Tannemaat**: Ja.

De **voorzitter**: Wellicht door het sterretje.

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Dank u wel, voorzitter. Nee, niet over het sterretje. Wel over de vraag die ik had over de handhaving. Ik was eigenlijk wel benieuwd inderdaad hoe dat er, ja, misschien is het nog lastig om te zeggen, maar is er een idee over van hoe dat eruit gaat zien, waar wordt er op gehandhaafd? En, nou ja, dat was mijn vraag eigenlijk.

Wethouder **Tannemaat**: Ja, u bedoelt of er gehandhaafd wordt, op de voortgang bedoelt u?

Mevrouw **Prinsen (CDA)**: Ja, in het plan staat inderdaad van, dat er inderdaad op de voortgang inderdaad gehandhaafd wordt. En, dus ik ben wel benieuwd van, ja, wie gaat dat dan precies doen en waar wordt dan precies op gecontroleerd? En wat als er inderdaad, als die voortgang niet voldoende is, wat dan?

Wethouder **Tannemaat**: Ja, dat is een goede vraag. Ik weet wel waar erop gehandhaafd wordt, maar wat de sanctie is weet ik nu nog niet. Er wordt gehandhaafd, dat is voor het slagen binnen de inburgeringstermijn. Dus er wordt echt gekeken, red je het binnen de inburgeringstermijn, om daaraan te voldoen. En voor de rest, even kijken of ik nog wat extra informatie krijg. Normaal gesproken, toen we nog niet in de digitale wereld zaten, zat de ambtenaar in de buurt. Ja, even kijken. Ja, hier staat ook, er wordt ook aangegeven, dat volgt echt in het voorjaar. Er wordt nog duidelijk nadat de lagere regelgeving vaststaat. Dus weet u, dat is echt nog … We staan echt nog wat dat betreft nog in de kinderschoenen. We hebben nu echt het opgepakt en we hebben eigenlijk ook misschien nog wel een beetje voordeel dat we nu wat extra tijd hebben omdat het een jaar is opgeschoten. En, maar ik zal u daarvan op de hoogte brengen. U mag ze schriftelijk stellen maar zodra er nieuwe, want dat gaat natuurlijk nu wel gebeuren, want we houden

gewoon dat vervolgprocedure aan in de evaluatie. Zodra er nieuwe zaken vermeldenswaardig zijn zal ik die u mededelen.

De **voorzitter**: Oké, dank u, mijnheer Tannemaat. En dan hebben we meteen ook een interruptie van mijnheer Van Beek, en daarna nog van de heer Ten Pas.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, want ik heb eigenlijk een klein vraagje aan de wethouder want hij zegt eigenlijk wel, ja, dat er ook wel iets gastvrijer omgegaan mag worden door de Winterswijkers met de statushouders. Ik weet niet of de wethouder voor ogen heeft hoeveel Winterswijkse vrijwilligers zich afgelopen decennia ingespannen hebben om onze statushouders te helpen inburgeren met taalcursussen, met van alles en nog wat, als maatjes, bij evenementen. En ja, daar wil ik toch wel echt op wijzen dat het wel iets kort door de bocht gaat als je zegt dat dat beleid echt helemaal gefaald heeft. Want dan, ja, dan weet ik niet waar dat gefaald heeft, of dat op gemeentewegen gefaald heeft om die vrijwilligers te begeleiden. Maar dat heeft niet aan de vrijwilligers gelegen alvast, dat wil ik wel even kwijt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: Nee, maar dan hebt u mij verkeerd begrepen. De vrijwilligers, daar zijn we natuurlijk ontzettend blij mee. En die bedoelde ik ook niet want die hebben zich natuurlijk 100 procent ingezet en die blijven dat ook gelukkig doen. Ik vind dat het beleid dat door de nationale regering is ingezet, wat er eigenlijk op neer kwam, regel je eigen inburgering maar, regel je eigen taal maar en zie maar dat je financieel onafhankelijk wordt, dat het eigenlijk aan hun lot overlaten, dat dat gewoon heel slecht gewerkt heeft. En we pakken nu gelukkig doordat de overheid het ook anders wil, pakken we het nu lokaal op. En dat is denk ik een veel betere weg. Dus daar heb ik het niet over de vrijwilligers. En wat ik wel even nog wilde aanstippen, ik had het eigenlijk meer over de sociale omgang van ons allemaal. Als er nou een statushouder naast je komt wonen, op dat moment is het natuurlijk ook belangrijk dat zo'n persoon zich door ons allemaal als buren welkom geheten moet worden, gevoeld moet worden, laat ik het zo zeggen. Dat we daar wat extra effort in steken. Want het zal je maar gebeuren dat je vanuit Syrië hier naartoe komt, en in één keer ergens in een straat komt te wonen en maar even mee moet doen met alle dingen die wij in Winterswijk en in Nederland heel normaal vinden. Dan is het natuurlijk heel fijn en een warm bad als je daar een beetje in geholpen wordt. Dat bedoelde ik eigenlijk met meedenken en mee laten doen.

De **voorzitter**: Oké

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Nou, prima, dan vindt u ons geheel aan uw zijde. Dank u.

Wethouder **Tannemaat**: Dank u.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Van Beek. En dan gaan we nog naar mijnheer Ten Pas want die had ook een interruptie.

De heer **Ten Pas (PvdA)**: Dank, voorzitter. En ook dank aan de wethouder hoor voor de beantwoording. En ik volg de wethouder dat hij zegt van, het is een startnotitie of een eerste stap en we gaan nog van alles doen. Maar ja, zo ik het begreep is dit eigenlijk wel het enige echte moment dat we als raad het beleid gaan vaststellen, want dat wordt wel gevraagd. En zijn volgens mij al die vervolgstappen meer voor de uitvoering, en dat is ook op zich prima. Maar ja, daar komt dan toch vandaan denk ik van, ja wil toch, ook al is het een heel mooi stuk, daar wat zaken over meegeven. En overigens ook fijn, en dat waardeer ik dat de wethouder aangeeft, nou, komend jaar zal ik de raad informeren over dat vervolg, dat is denk ik heel mooi. En misschien kunnen we ook als het een keer weer toelaat, bijvoorbeeld bij die pilots wel eens aansluiten, ik denk dat dat erg leuk kan zijn. Misschien toch één vraag waar de wethouder wel iets over op hoofdlijnen nog over zou kunnen zeggen. Ik stond heel even stil bij die taakstelling vanuit het rijk, hoeveel statushouders hebben wij te huisvesten? Nou hebben we daar op dat aantal volgens mij niet direct heel veel invloed. Maar waar ik vooral benieuwd naar ben, dat het aantal dat krijgen we in de brievenbus van, u heeft er zoveel te huisvesten, maar redden we dat ook met onze woonruimte en met onze samenwerkingspartner, in dit geval De Woonplaats? Of is daar ook echt krapte en lopen we daar tegen problemen aan? Dank u wel.

De **voorzitter**: Oké. Ja, dat was een vrij lange interruptie maar dan gaan we door naar mijnheer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: Dat is een goede vraag. Ik zie dat ik hier nu misschien een antwoord op krijg en ik denk eerlijk gezegd, want ik weet niet precies of De Woonplaats voldoende ruimte momenteel heeft. Want dat is natuurlijk, we hebben natuurlijk al vaker gesprekken gevoerd met De Woonplaats, en dat er sowieso natuurlijk krapte op de markt is. Maar als u het goed vindt dan ga ik u daar … En op dat aantal hebben wij natuurlijk ook geen invloed. Dus het lijkt me dat we daar misschien toch even met De Woonplaats contact over opnemen, dat u dat dan nog schriftelijke van mij hoort, of er krapte is. Dat weet ik echt niet.

De **voorzitter**: Oké, mijnheer Tannemaat, gaat u door met uw betoog.

Wethouder **Tannemaat**: Nee, ik ben eigenlijk klaar.

De **voorzitter**: Oké.

Wethouder **Tannemaat**: Dank u wel.

De **voorzitter**: Nou, dank u. Nou, dan kijk ik even op de app of er nog behoefte is aan een tweede termijn? Dat lijkt mij niet. Dan komt natuurlijk de vraag, is dit een akkoord- of een bespreekstuk voor de volgende raadsvergadering? En volgens mij is het voor iedereen een akkoordstuk dus dan is dit stuk akkoord voor een volgende raadsvergadering. En vanzelfsprekend worden de vragen natuurlijk voor de tijd schriftelijk beantwoord.

6. Kleine windmolens

Winterswijk wil in 2030 energieneutraal zijn. De gemeenteraad heeft besloten dat in Winterswijk tot 1 januari 2023 alleen kleine windmolens tot 10 meter zijn toegestaan. Om in te kunnen spelen op nieuwe innovaties uit de samenleving wordt voorgesteld windmolens tot 25 meter toe te staan, mits goed sociaal en ruimtelijk ingepast. Om dit mogelijk te maken stelt het college de raad voor het beleidskader 'Kleine Windmolens Winterswijk' vast te stellen.

De **voorzitter**: En daarmee gaan wij door naar het volgende agendapunt, wat voor heel veel enthousiast is zie ik nu in de app, en dat betreft het onderwerp over de kleine windmolens. Nou, even kijken, wie is de eerste die het woord wil hebben? Ah, dat is mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het beleid voor de kleine windmolens. Ja, kort door de bocht zou ik haast met liefde zeggen, nou dat willen we niet want, maar dat gaat een hoop commentaar opleveren hier in de raad of in de commissie. Voor Winterswijk zou graag eerst horen van wat de Winterswijkers willen met ons landschap, en hoe wij deze ruimte, de schaarse ruimte gaan verdelen? Ook in dit beleid, daar staat weer een hoop maatwerk, en maatwerk blijkt eigenlijk toch wel een soort gordiaanse knoop te zijn in Winterswijk. Waar we niet altijd makkelijk uit komen en waar we zien dat eigenlijk de handigste ontwikkelaar het meest voor elkaar krijgt in Winterswijk. Om te voorkomen dat ons landschap door die handige ontwikkelaars met onze gordiaanse knoop in de hand verrommeld wordt, is nu de noodzaak aangebroken om strak beleid te voeren ten aanzien van de plaatsing van kleine windmolens. Een goede leidraad voor een strak beleid is het onderzoeksrapport van Sweco uit 2019. Sweco heeft toendertijd in Groningen gedegen onderzoek gedaan, nadat er ongeveer al tweehonderd van dit soort molens geplaatst waren. Dat onderzoek heeft een aantal belangrijke conclusies opgeleverd, zowel op het gebied van flora en fauna, maar zeker ook op het gebied van landelijke inpassing. Een belangrijke conclusie is, pas op dat de molens zo min mogelijk als losstaande elementen in het landschap geplaatst worden. Dat betekent dat men de molens, indien niet op een bouwblok geplaatst, aan landschappelijke lijnen als dijken en wegen gekoppeld dienen te worden. Om zo één geheel te vormen met het polderlandschap of het grootschalige landschap. Aangezien wij geen polderlandschap of echt van die grootschalige landschappen bezitten in Winterswijk, is dat voor Winterswijk geen optie. Dus bij deze het verzoek aan het college om parken met kleine molens uit de sluiten. Want in dat beleid wordt daar toch in het stuk een paar zinnetjes aan mogelijke parken gewijd, en dat zouden wij graag uitgesloten zien. En wij horen graag de reactie van het college hierop. Ook particuliere molens, burgermolens genoemd in de rapporten, waren ten tijde van het onderzoek in Groningen nog niet gerealiseerd. En dat wel vanwege de hoge ontwikkelingskosten en de moeite met de energie-afzet, en dat vormde een belemmering. Ook landschappelijke inpasbaarheid zou hier op problemen kunnen stuiten, zegt het rapport, want meerdere molens op korte afstand van elkaar bij burger wonen, dat zou een onrustig beeld gaan geven en verrommeling in de hand werken.

De plaatsing van een molen op een bedrijfsmatig bouwblok, dicht bij de bedrijfsbebouwing, levert landschappelijk de minste problemen op, volgens dat rapport. De molen zal wegvallen en één worden met het ensemble van de bedrijfsbebouwing, waardoor die in het landschap niet storend is. Wij willen het college dan ook voorstellen om kleine molens alleen toe te staan binnen een bedrijfsmatig bouwblok. Daarbij zou het college een inspanningsverplichting eraan kunnen koppelen ten behoeve van de verduurzaming van de bedrijfsmiddelen bij dat bedrijf, waar de molen geplaatst wordt, om zodoende de opgewekte stroom een duurzame bestemming te geven. Hier kunnen wij denken aan elektrificatie van het machinepark en dergelijke. Wij horen graag de reactie van het college hierop maar wij zijn ook benieuwd hoe andere partijen hierover denken, om op deze manier de plaatsing van molens echt aan een bedrijfsmatig bouwblok te koppelen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Nou, dank u, mijnheer Van Beek. En u was gelukkig als eerst aan het woord maar ik kan me ook indenken dat andere fracties op u reageren in tweede termijn. Maar voordat we daar aan toekomen gaan we door naar de volgende die het woord wil hebben en dat is mijnheer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Als Winterswijk en als Achterhoek willen we graag energieneutraal zijn in 2030. En nu hoopt het college met kleine houten molentjes, die je nauwelijks ziet, hier een bijdrage aan te leveren. Nou, op zich zou dat natuurlijk mooi zijn maar de vraag is, is dat ook realistisch? En daarom heeft het CDA ook de volgende vragen aan het college. Is er door het college ook gekeken of de kleine windmolens in ons kleinschalige landschap, waar we dus heel veel beplanting hebben, of die daarin wel rendabel zijn? Want daar lees ik namelijk niets over in dit voorstel. En ik vraag dat omdat de voorbeelden van de molentjes, en daar had de heer Van Beek het ook al over, vrijwel allemaal te vinden zijn in de open polders, in het noorden en ja, op de plekken waar ze dus meer winst hebben dan hier in ons Winterswijkse landschap. En een andere vraag die we hebben, en dat sluit wel een beetje aan bij de vraag ook van de heer Van Beek, die ook aan de andere fracties stelde, is dat er in het voorstel staat dat je bij de plaatsing dus goed moet kijken naar bestaande kwaliteiten van het landschap. Maar klopt het dat in principe overal in het buitengebied deze molens mogen worden geplaatst? Tenminste, als ik het voorstel goed lees zitten er in ieder geval geen voorwaarden aan. Dus daarmee ook meteen, ja, een aansluiting bij wat de heer Van Beek daarover zegt. En de vraag is aan het college, of het college vindt dat dat wenselijk is, dat daar geen voorwaarden aan gesteld worden? En hetzelfde geldt eigenlijk een beetje ook wat ons betreft voor de vormgeving en de kwaliteit van de kleine windmolens. Er wordt namelijk, ja, gesproken over mooie houten windmolens, met houten wieken. Die daarom ook goed zouden passen in ons Winterswijkse landschap. Maar als ik dan vervolgens weer het beleidsstuk goed doorlees zie ik eigenlijk nergens dat er voorwaarden worden gesteld aan de vormgeving van de kleine windmolens. Dus daar ook even een vraag aan het college van, klopt het dat daar geen voorwaarden aan gesteld worden? En tenslotte, de vraag is hoe dit voorstel zich verhoudt tot de RES? Want we zijn namelijk met zijn allen in de Achterhoek heel druk bezig met die RES, en worden deze kleine windmolens daarin meegenomen? Dus met andere woorden, als er kleine windmolens worden geplaatst in Winterswijk, verlagen die dan onze taakstelling die we in de RES hebben zometeen voor Winterswijk? Dit waren mijn vragen, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Wassink. Dan gaan we door naar mevrouw Van Harten.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, de fractie van Winterswijks Belang vindt kleine windmolens een goede aanvulling in de energieopwekking. Want we moeten immers alles op alles zetten om onze duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren en kleine windmolens zouden daaraan kunnen bijdragen. Maar, voorzitter, het voorliggende beleidskader is wat ons betreft veel te mager. Er wordt eigenlijk helemaal geen kader gesteld, niet anders dan dat kleine windmolens ruimtelijk ingepast moet worden. Maar de meest prangende vraag is dan natuurlijk, hoe pas je een windmolen ruimtelijk in? Waar je zonnevelden nog geheel of gedeeltelijk aan het zicht kan onttrekken, is dat bij windmolens, ook bij kleine windmolens, volstrekt onmogelijk. Je kan ze nou eenmaal niet onzichtbaar maken. Ja, je kan ze midden in een bos zetten maar dan heb je er niks aan dus dat heeft ook geen zin. Des te belangrijker is dan de vraag wat met ruimtelijke inpassing wordt bedoeld? En deze vraag wordt in dit beleidskader niet beantwoord. En de lezer tast eigenlijk volledig in het duister bij de vraag wat een goede ruimtelijke inpassing is. Als je als initiatiefnemer het voornemen hebt om een windmolen op je grondgebied te plaatsen, heb je met het voorliggende kader in de hand geen idee of je plan een kans van slagen heeft. En dat moet anders. Wij beogen geen beleidskader dat volledig is dichtgetimmerd met allerlei voorwaarden en wat in detail voorschrijft

wat wel en niet moet, maar wij beogen wel een kader waarin richting wordt gegeven en een kader dat een handvat biedt voor potentiële initiatiefnemers. Op zijn minst willen wij beschreven zien welke criteria gehanteerd worden bij de beoordeling en welke argumenten belangrijk zijn in de afweging. Met andere woorden, waar kijkt de beoordelaar naar en hoe weegt hij dat initiatief? Een kader moet als het ware de bril zijn waar je door de beoordelaar, sorry, als beoordelaar doorheen kijkt bij de beoordeling van een nieuw initiatief. Daarmee worden potentiële initiatiefnemers op het goede spoor gezet en is het beoordelingsproces ook transparanter. Maar niets van dat alles vinden wij terug in dit voorstel. En we vinden het daarom eigenlijk ook niet besluitrijp en we vragen ons af of het zelfs niet beter is om het hele voorstel van de agenda te halen, en zo het college de gelegenheid te geven met een beter voorstel te komen. Graag horen wij hoe het college hierover denkt? Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Van Harten. En dan gaan wij door naar de volgende uit de commissie, en dat is mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Dank u wel, voorzitter. Voor wij als D66 uitgebreid een standpunt kunnen innemen hierover hebben wij veel vragen en op basis van de beantwoording daarvan gaat de fractie van D66 opnieuw in beraad om tot een standpunt te komen. Laat ik beginnen met transparantie. Wij zouden graag van het college willen weten waarom zij denkt dat het nu het moment is om dit naar de raad te brengen? Ondanks het ons gestelde moratorium. We zouden in 2023 opnieuw gaan kijken, tot die tijd geldt het moratorium, dus ook voor de windmolens tot 25 meter. In hoeverre zijn wij een betrouwbare en transparante overheid als we dit nu gaan aanpassen? Ik hoor graag hoe de wethouder daartegen aankijkt? Het tweede punt is nut en ons landschap. Ook al iets wat de heer Van Beek en de heer Wassink aangaf. Voorzitter, 25 meter zou mogelijk mooi in te passen zijn, mooi, tussen aanhalingstekens, in ons coulisselandschap, aangezien het grotendeels eiken zijn met een tophoogte van 25 tot 30 meter. Ja, het landschap van Winterswijk zou ook bij deze windmolen, voor we windmolens kunnen vormen, en letterlijk kunnen zorgen om coulisse om landschapsvervuiling te beperken. Maar dat brengt D66 wel bij de vraag van nut. Als juist door het coulisselandschap en de invulling van hoe onze bomen staan et cetera, ervoor zorgt dat die molens niet rendabel zijn, door de constructie van juist ons mooie landschap, wat is dan het nut om dit nu toe te staan? Wij zouden graag van de wethouder willen horen in hoeverre er bekeken is en of er plekken in Winterswijk bekend zijn waar het rendabel is om zo'n molen te plaatsen en waar niet? We hebben daar naar aanleiding van ons eigen onderzoek sterke twijfels bij. Dus kan de wethouder uitleggen of dit uit kan of niet? Het sluit mooi aan bij de andere vraag van D66, hoeveel molens zijn nodig om het überhaupt rendabel te krijgen en staan we hierbij dan ook toe dat bijvoorbeeld iemand een stuk grond er straks bij wijze van dertig achter elkaar kan zetten of plaatsen? Zit daar een beperking op in dit besluit, of krijgen we straks veel wiekenboeren met molens van 25 meter? Graag horen wij het antwoord over de transparantie, nut en schaalgrootte, maar het allerbelangrijkste is toch wel de vraag naar hoe straks de woorden sociaal en landschappelijke inpassing worden ingevuld? Eigenlijk ook al wat mevrouw Van Harten aangaf. D66 vindt dat je daar heel duidelijk over moet zijn bij dit raadsbesluit. Juist die kadering zijn de krentjes in de pap. Gaan we het zo inkaderen dat het weg moet vallen in onze coulisse en wat is dan sociaal? D66 kan zolang dit niet duidelijk is niet akkoord gaan met het voorstel. Elke afweging is zo specifiek en zo belangrijk en is ook een geboden. Je wilt je vingers niet branden aan onduidelijke kaders in zulke gevoelige dossiers. We weten als geen ander wat ervan komt. Wees duidelijk, wees transparant vanaf begin en splits dit niet op en zorg, zodat het zorgt voor onduidelijkheid waar we nu over moeten besluiten. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Ten Dolle. En dan gaan wij door naar mevrouw Van der Linden.

Mevrouw **Van der Linden (VVD)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Op zich is de VVD wel blij met dit beleidskader waarbij de mogelijkheid tot het plaatsen van kleine windmolens met een maximale hoogte van 25 meter wordt geregeld. Het is een mooie aanvulling in ons streven naar energieneutraliteit en biedt naast het plaatsen van zonnepanelen extra mogelijkheden om stroom op te wekken in het buitengebied en aan de rand van de buurtschappen. Zoals bekend is de VVD geen voorstander van het plaatsen van de grote windmolens in ons nationale landschap, maar deze molens met een beperkte hoogte kunnen prima ingepast worden. Overigens ziet de VVD weinig in de genoemde mogelijkheden tot het plaatsen van dit type windmolens in de vorm van een windmolenpark. Dit heb ik al meer langs horen komen bij andere fracties. De overige toepassingen kunnen we alleen maar toejuichen. Maar na het lezen van dit stuk zijn er bij ons toch nog wel wat vragen, want we lezen dat er criteria zijn waaraan de initiatiefnemers moeten voldoen. Best wel een aantal. Met name over de terechte inpasbaarheid in ons landschap. Wat ons als VVD echter heeft verbaasd bij het lezen van dit beleidskader, is dat er weinig concrete

handvaten in zitten. Het zou jammer zijn als initiatiefnemers uiteindelijk niet goed weten waar ze aan toe zijn. Voor de VVD is het belangrijk dat het voor de initiatiefnemers vooraf duidelijk is waaraan voldaan moet worden. Als mensen gaandeweg het proces van het uitzoeken hoe het dan in elkaar steekt en dan wellicht weer steeds opnieuw moeten beginnen, ontmoedigd raken, dat zou heel erg jammer zijn. Vooral als we in het stuk lezen dat de gemeente Winterswijk initiatiefnemers niet wil belasten met onnodig onderzoek. Dan is juist het vooraf verschaffen van kaders belangrijk. Dan is het ook eenvoudig om zelf al die stappen te doorlopen die in het stuk genoemd worden, voordat je de aanvraag kunt doen. Een aantal zaken spreken wel voor zich, hebben geen extra uitleg nodig, maar met name waar wat precies kan of mag, dat moet duidelijker. De kans op een succesvolle aanvraag neemt dan ook toe. Wij vragen dan ook aan de portefeuillehouder om als aanvulling op dit beleidskader met een aanvullend voorstel te komen waarin de toetsingskaders nader zijn omschreven, en dit dan naderhand ter goedkeuring aan de raad voor te leggen. Wat ons betreft zou dat dan voor de komende raadsvergadering toegevoegd kunnen worden. Eigenlijk is dat ook een voorwaarde voor ons om in te kunnen stemmen met dit voorliggende voorstel, dus wij horen graag het antwoord van de portefeuille hierop. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Van der Linden. En dan gaan we door naar de volgende spreker en dat is mijnheer Reuvekamp.

De heer **Reuvekamp (GroenLinks)**: Dank u wel, voorzitter. De fractie van GroenLinks is in principe positief over het toestaan van kleine windmolens. Wij zouden echter in de verdere uitwerking van het beleidskader graag nog het volgende terugzien. Wij zouden graag zien dat het beleidskader wordt beschouwd als een te evalueren pilot. Op die manier kunnen onvoorziene situaties in de beoordeling worden meegenomen, ook al zijn ze van tevoren niet als criterium genoemd. Verder ziet de fractie van GroenLinks graag dat voorrang wordt verleend aan zelfvoorzienende projecten met weinig belasting van het openbaar stroomnet, dus dat zijn projecten waarbij sprake is van zowel zonnepanelen, een of meerdere winmolentjes en stroomopslag. Wij horen graag van de wethouder of ze bereid is deze punten mee te nemen in de verdere uitwerking van het beleidskader. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Reuvekamp. En dan gaan wij door naar de laatste spreker in deze eerste termijn en dat is mijnheer Zuiderveld.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, het zal duidelijk zijn dat de Partij van de Arbeid nog altijd knarsetandend het moratorium op wat grotere windmolens afwacht en dat we niet popelen om echte randvoorwaarden en goed beleid te formuleren op dit punt, maar dit terzijde. En randvoorwaarden ook vooral om wildgroei tegen te gaan. En dat is ook een beetje het betoog wat wij over deze kleine windmolens willen houden. Kijk, zo'n E.A.Z.-molen van, met een tip hoogte van 25 meter kan toch genoeg energie opwekken voor ongeveer twee woningen, en dat is niet niks. Ik hoor mevrouw Ten Dolle zich afvragen of ze rendabel zijn. Nou ja, dat lijkt me nou typisch iets wat de initiatiefnemers zich af moeten vragen en niet wij als gemeente. We hebben al vaker gezegd, de boeren in Winterswijk hebben het niet makkelijk, energieboer is ook een beroep en dan oogst je ook wat, namelijk energie. Dus in principe gelden …

De **voorzitter**: Mijnheer Zuiderveld, we hebben een interruptie van mevrouw Ten Dolle. Had u natuurlijk kunnen verwachten.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Ja.

De **voorzitter**: Mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik begrijp dat de heer Zuiderveld zegt dat wij als gemeente niet gaan over het feit of het rendabel is of niet. Maar volgens mij moeten we ons wel afvragen, en ik vraag ook aan mijnheer Zuiderveld of die dat met mij eens is, als wij een besluit nemen, of dat besluit dan uiteindelijk nut heeft? Want als er geen enkele wijze die windmolens in Winterswijk in ons landschap rendabel kunnen zijn, waarom zullen we dit dan toestaan? Waarom zullen we hier dan überhaupt een besluit over nemen? Dus het is toch eigenlijk niet een hele gekke vraag van D66 dat we willen weten of ze überhaupt rendabel zijn voordat wij er een besluit over nemen?

De **voorzitter**: Oké. Mijnheer Zuiderveld.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Ja, daar kan ik eigenlijk alleen maar op antwoorden dat, ik heb mij een beetje ingelezen op een website die redelijk onafhankelijk is, de rendabele tijd kan variëren van zeven tot twintig jaar, dat is best lang. Aan de andere kant is natuurlijk zo dat dit soort vormen van schone energie voorkomt dat je gas moet opstoken, voorkomt dat je warmtepompen, kostbare warmtepompen moet installeren of andere bronnen van energie die niet gewenst zijn. Dus wat dat betreft laten wij dat graag aan de initiatiefnemers. En zijn de windmolens mooi, die kleintjes? Ja, daar kun je ook van over redetwisten. Ik kan me nog herinneren dat niet zo lang geleden eens, nou ja, nu het is al twintig, dertig jaar geleden, dat je overal in het Nederlandse landschap van die kleine soortgelijke molentjes zag die een rol speelden langs sloten en zo bij het oppompen van water en dat soort zaken. Nou, ik vind ze niet lelijk maar dat is een kwestie van smaak. Verder, tot slot eigenlijk voorzitter, want er is al veel gezegd, waar wij eigenlijk ons wel in kunnen vinden, onder meer door mevrouw Van der Linden en door mevrouw Van Harten van WB en van de VVD, ook wij vinden het beleidskader, zeg maar de restricties onvoldoende. Het is ook voor ons niet duidelijk of je nu een heel veld vol kan zetten met die dingen. Want ook dat is natuurlijk voor de Partij van de Arbeid niet iets waar we naar uitzien. Ik bedoel, dan krijg je een beetje een beeld van Texas waar iedereen maar een paar boortorens voor aardolie ging neerzetten. Nou, dat is bijna vergelijkbaar. Dat achten wij ook niet wenselijk. Wij willen ook dat het landschap mooi blijft en de energie schoon en het landschap ook schoon. Dus wat dat betreft kunnen we eigenlijk wel allemaal aansluiten bij het pleidooi van mevrouw Van Harten, wat zij aan het college doet om, ja, toch te komen met een voorstel hoe we die beleidskaders wel kunnen garanderen, en hoe we wel wildgroei kunnen tegengaan. Dat was het, voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter**: Nou, dank u, mijnheer Zuiderveld. En daarmee hebben we alle fracties gehad in de eerste termijn en kunnen we naar de eerste termijn van het college gaan. En de portefeuillehouder in deze is mevrouw Zomer.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Dank u wel, voorzitter. En ook dank u wel aan alle vragenstellers in de afgelopen minuten. Ja, waarom dit voorstel aan u over kleine windmolens? Daar zijn een aantal redenen voor. De ontwikkelingen hebben natuurlijk in de afgelopen jaren niet stilgestaan, en nu bestaat inderdaad de mogelijkheid om dit soort molens toe te passen. Verder in de afgelopen periode zijn we nog wel eens benaderd door LTO, maar ook door een aantal boeren met de vraag of het mogelijk zou zijn om een windmolen bij hun bedrijf te plaatsen, dus dat was ook een reden om hier eens een keer mee aan de slag te gaan. Wat betreft parken van deze omvang, daar kan ik u meteen in gerust stellen, dat zal geen enkele initiatiefnemer interessant vinden maar dat past ook gewoon absoluut niet in het landschap van Winterswijk. Als wij deze molens gaan toestaan, dan gaat het er echt om dat het een particuliere molen is, bijvoorbeeld bij een bedrijf, bijvoorbeeld bij een boerderij. Want zo'n molen kan toch, in combinatie ook natuurlijk met zonnepanelen, en het liefst natuurlijk ook nog met opslagmogelijkheden, ervoor zorgen dat je bedrijf of een aantal woningen gewoon energieneutraal kunnen zijn. En dat is natuurlijk …

De **voorzitter**: Mevrouw Zomer, mijnheer Van Beek heeft een interruptie, en daarna mevrouw Van Harten.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Oké.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, u zegt heel stellig dat parken uitgesloten zijn maar in de beleidsnota wordt dat toch wel degelijk als mogelijkheid benoemd, meerdere mogen er op één kavel. En ja, wat zijn meerdere molens, zijn dat er honderd of zijn dat er twee? Dus u sluit dat niet uit. En ook daar kan ik dus bij de andere sprekers aansluiten, u hebt uw kaders niet duidelijk op papier staan. Ik wil graag van u horen of ik gelijk heb dat dat erin staat ja of nee? Want volgens mij lees ik in het rapport of in het stuk, dat dat erin staat, dat die mogelijkheid er is voor parken.

De **voorzitter**: Mevrouw Zomer.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Dank u wel. Dank u wel, mijnheer Van Beek. Nee, die parken die zijn niet mogelijk maar ik heb vanuit een aantal partijen, met name ook vanuit Winterswijks Belang gehoord, dat men toch graag wat duidelijker kaders en wat duidelijker criteria wil. Dat kan ik begrijpen want ik merk dat die zorg bij u allemaal ook speelt. En ik wil er graag voor zorgen dat nog voor de raadsvergadering er een bijlage komt bij dit voorstel, waarin die criteria gewoon

duidelijker omschreven staan. En die opdracht die zal ik doen toekomen aan onze landschapsecoloog. Kijk, wat hier voorop staat is het belangrijkste ruimtelijk kader, dat is natuurlijk de omgevingsvisie buitengebied, dat is het belangrijkste kader en daar zal ook zeker aan getoetst worden. Maar de wens om toch duidelijker te zijn in de criteria en om ze beter te omschrijven, daar wil ik graag aan meewerken. En ik zal zorgen dat nog voor de raadsvergadering, dat daarvoor dat die criteria er zijn. Wat ik ook graag wil toezeggen, en dat hebben we natuurlijk ook bij het beleidskader zonneparken en zonnevelden, en dat werkt heel erg goed. En dat is die handreiking. Die handreiking voor initiatiefnemers waarin ze echt stap voor stap worden meegenomen in de mogelijkheden van wat wel kan, wat niet kan, et cetera. Bij zonneparken werkt het heel erg goed. We willen graag ook zo'n handreiking maken voor initiatiefnemers voor kleine windmolens. En ik wil u dan ook graag voorstellen om te zorgen dat het over een maand of drie ook bij u aan de raad wordt aangeboden, zodat u daar ook inderdaad naar kunt kijken en dat u dat eventueel kunt vaststellen. Dus dat wil ik graag meegeven, als op die manier ook gewoon voor u de criteria en dergelijke helderder kunnen worden.

De **voorzitter**: Oké. Dan kunnen we nu door naar de interruptie van mevrouw Van Harten, en dan hebben we er nog een van mevrouw Van der Linden en dan van mevrouw Ten Dolle. Mevrouw Van Harten.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik schoot in de i vanwege de opmerking van de portefeuillehouder dat velden met windmolens niet mogelijk zijn. Mijn vraag ligt echter een beetje in het verlengde van wat de heer Van Beek zei, waar in het kader vind ik dat ik niet tien of twintig windmolens hier, nou ja, u kunt dat niet zien maar ik kijk hier uit op een veld, dat ik daar tien van die windmolens. Waar in het kader vind ik dat? Dat was mijn eerste interruptie. En op het vervolg van..

De **voorzitter**: U heeft maar één interruptie.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Maar dat is, voorzitter, dat gaat over het vervolg wat de portefeuillehouder zei, namelijk over die handreiking. Want daar wil ik namelijk ook graag nog even iets over zeggen. De wethouder refereert aan de handreiking zonneparken. Dat is uitstekend stuk, niks op aan te merken. Maar ik wou daarover wel zeggen dat bijna niemand van de raadsleden dat stuk kent. Het is ook niet aan ons aangeboden, laat staan dat wij daar onze zegen over hebben kunnen uitspreken. Dus het is goed dat er een handreiking komt, daar ben ik het mee eens. Maar ik vind wel als daar een verbijzondering komt van hoe wij omgaan met windmolens, dat wij daar op zijn minst zeggenschap over moeten hebben. Dat is mijn interruptie, voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Oké. Nou, mevrouw Zomer.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Ja. Kijk, de raad, u als raad stelt de kaders, en daaruit vloeit voort een handreiking waarin precies de uitvoering wordt beschreven. Maar ik kan me voorstellen dat u ook graag dan die handreiking zou willen zien en misschien zelfs wel zou willen goedkeuren. Dus ik heb u al aangegeven en ik heb al toegezegd dat we in elk geval willen zorgen dat over een maand of drie, dat in elk geval die handreiking, dat ik die aan de raad kan doen toekomen. En als u graag deze handreiking zou willen vaststellen, dat daar zeker een mogelijkheid voor is. Er staat in het kader inderdaad nergens dat een park niet kan, maar zodra een initiatiefnemer zich meldt, kan er natuurlijk ook meteen al vanuit de organisatie aangegeven worden, dat het Winterswijkse landschap zich daar ook helemaal niet voor leent. Dus wat dat betreft, het staat er niet duidelijk in maar het Winterswijkse landschap leent zich niet voor een park met van dit soort windmolens. Zal ook zeker financieel niet interessant zijn voor een initiatiefnemer. Het gaat er echt om dat we dit gewoon voor particulieren toch de mogelijkheid willen geven, bijvoorbeeld voor een aantal huishoudens, bijvoorbeeld voor een boerenbedrijf, bijvoorbeeld voor een bedrijf. Want juist de combinatie met zonnepanelen kan ervoor zorgen dat je op dat moment bijna energieneutraal bent. Kun je het ook nog combineren met een bepaalde vorm van opslag, dan kun je inderdaad helemaal energieneutraal zijn, wat natuurlijk ook hartstikke gunstig is voor het elektriciteitsnet, want je belast het daardoor ook veel minder.

De **voorzitter**: Oké, mevrouw, ik weet niet of u nu bezig bent met de interruptie reactie van mevrouw Van Harten nog? Of uw stuk, maar ik heb nog vier personen met een interruptie dus ik stel voor dat we doorgaan naar de volgende, mevrouw Van der Linden.

Mevrouw **Van der Linden (VVD)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, voor mij ging het eigenlijk ook over want waarom haalt u dat stuk wat nu genoemd wordt over die grote parken met die windmolens, haalt u dat er niet gewoon uit? Want dat staat er dus wel degelijk in benoemd als een mogelijkheid. Kijk, en als dat hier niet toegepast gaat worden omdat het dan tegengehouden wordt, maar dan kan het dus ook gewoon uit het stuk van onze gemeente. En mijn andere vraag ook nog even, die kaders, krijgen wij die dan voor de volgende raadsvergadering al, die duidelijke, zeg maar lijnen waar iedereen aan moet voldoen zodat het voor de initiatiefnemers duidelijk is waar wat waar kan? En niet dat dat dan nog een paar maanden duurt voordat wij er dan zeg maar al een goedkeuring aan hebben moeten geven? En dan missen we nog eigenlijk een aanvulling hierop. Dank u.

De **voorzitter**: Oké, mevrouw Zomer, een korte reactie graag.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Mijn antwoord hierop is dat de criteria, met name voor de landschappelijke inpassing, die opdracht die gaat naar de landschapsecoloog zodat u die nog voor de raadsvergadering hebt. De hele handreiking, dat is gewoon veel meer werk, want dat gold ook voor de handreiking zonneparken. U heeft eind 2019, heeft u het kader voor de zonneparken vastgesteld. Excuus, dat was 2018, dat was december. Een half jaar later is de handreiking tot stand gekomen en is die ook gaan werken. Dus die handreiking heeft echt meer tijd nodig om geschreven te worden. En als u inderdaad echt ervoor wil zorgen, want dat is natuurlijk aan u als raad, dat die opmerking uit het kader moet, misschien is het dan een voorstel om te zorgen dat u daarover een amendement kunt indienen. Dat gewoon daar een wijziging in wordt aangebracht, dus dat staat u natuurlijk vrij.

De **voorzitter**: Oké. En dan hebben we een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik hoor u zeggen in ieder geval, dat we voor de volgende raadsvergadering nog die uitwerking van de criteria krijgen, omdat het naar een landschapsecoloog gaat. Maar er zijn gemeenten die daar weken over doen. Ik vind dat toch wel degelijk belang, vindt u dat niet veel te kort dag dat we dat voor een raadsvergadering krijgen? We hebben gezien, als er later stukken worden aangeleverd na de commissie, wat dat oplevert in een raadsvergadering. Is het niet beter ook omdat u zegt van, nou de handreiking moet nog komen, daar hebben we een tijd voor nodig. Het staat er nog niet in dat een park niet mogelijk is, in ieder geval niet direct staat het erin, dan moet u met een amendement komen. Kunt u niet met dit stuk teruggaan naar de tekentafel en op een ander moment terugkomen waarin u de kaders en die criteria op orde heeft. Misschien al een voorzetje richting die handreiking waar je dus misschien met een politiek forum vanuit de raad ook al de wensen hebt kunnen ophalen. En daarin ook opgenomen dat parken worden uitgesloten, want je weet nooit of het niet kan, zelfs niet als het er hard in staat, als het er niet hard in staat. Dus ik hoor graag van de wethouder wat ze van dat idee vindt? Kom later terug, ga terug naar de tekentafel zodat we alle stukken hebben dat we gedegen besluitvorming kunnen doen, en niet opknippen.

De **voorzitter**: Mevrouw Zomer.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Als u dat vindt. Maar kijk, dat is natuurlijk aan u als raad hè, daarover kunt u een besluit nemen wat u daarmee wil. Dat is niet aan het college, dat zult u moeten besluiten.

De **voorzitter**: Nee, dat klopt, als … Ik zal even als voorzitter, als wij als commissie in meerderheid besluiten dat wij dit stuk niet zeg maar besluitrijp vinden, dan is het aan ons om dat te besluiten en dan wordt het teruggebracht, gaat het terug naar de tekentafel zoals u zegt.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Maar voorzitter, ik had nog wel degelijk een vraag over of het niet erg kort dag is om in een week tijd, anderhalve week tijd die criteria op papier te zetten, en naar de raad te brengen?

De **voorzitter**: De antwoorden, daar geef ik mevrouw Zomer het woord voor.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Ja. Nee, maar dat moet lukken. Dat moet absoluut lukken, dat is geen probleem. Die criteria voor die landschappelijke inpassing, dat lukt. Alleen die handreiking dat heeft echt veel meer tijd en veel meer werk nodig. Datzelfde als toen bij de handreiking voor

de zonneparken, die kwam ook inderdaad echt ruim een half jaar nadat u de kaders had vastgesteld.

De **voorzitter**: Oké, en dan hebben we nu met een beetje, dus er was ook een interruptie van mijnheer Zuiderveld.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik kan het eigenlijk vrij kort houden. Kijk, we kunnen ons wel helemaal vinden in … Kijk, we willen graag snel meters maken, dat hebben we vorige, twee weken geleden ook al gezegd bij de leges voor de zonneparken. Dat geldt ook voor dit onderwerp, alleen we willen de meters wel binnen de perken houden om het zo maar te zeggen, om een aantal redenen. Dus eigenlijk kunnen wij … Kijk, aan de ene kant kunnen wij ons best vinden in wat de wethouder zegt van, goh, ik kom met een aanvulling waarin het beleidskader, randvoorwaarden worden geschetst ruim voor de raadsvergadering. En, nou oké, dan hebben we wat we willen. Daar kunnen we ons best in vinden. We moeten ons wel met zijn allen realiseren, dat zei mevrouw Van Harten volgens mij ook, ja, je wil wel als fracties en ook, je hebt dan geen raadscommissie meer, je wil daar natuurlijk wel goed over van gedachten kunnen wisselen en ook desnoods je eigen punten als randvoorwaarden in kunnen brengen zodat je die zelf als partij ziet, dus dat kan best wat discussie opleveren in de raad. Maar goed, wat dat betreft, ik wacht die randvoorwaarden graag af van de wethouder, en wij kunnen er als Partij van de Arbeid mee leven. En nogmaals, ja, elke twee woningen, dat zegt de wethouder ook, die je op deze wijze energieneutraal kunt maken, dat is ons een lief ding waard. Nog afgezien van, we hebben het altijd natuurlijk over milieuargumenten toch vooral, maar we moeten ons ook niet vergissen.

De **voorzitter**: U doet een interruptie hè?

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: O ja, nou oké, dan rond ik na deze zin af.

De **voorzitter**: Ja.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Moeten natuurlijk ons ook niet vergissen dat ook de energiezekerheid op termijn in gevaar kan komen als wij niet voldoende doen, en dan helpen alle kleine beetjes op zo'n kort mogelijk termijn. Dus wij zien de randvoorwaarden op papier graag tegemoet. En als dat behoorlijke discussie nog in de raad oplevert omdat we geen commissie hierover gehad hadden, dan zien we dat wel.

De **voorzitter**: Oké. Nou, ik hoop mevrouw Zomer, dat u nog iets van de interruptie kon maken. Ik geef u weer het woord. En daarna hebben we nog een aantal voor een interruptie. En ik stel voor dat we daarna mevrouw Zomer het betoog laten afronden, maar dan zijn we nog vijf interrupties verder.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Ja. Ja, voorzitter, mag ik verdergaan?

De **voorzitter**: Ja, u kunt nu reageren op de interruptie van de heer Zuiderveld en anders doen we de volgende interruptie.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Nou ja, daar heb ik in dit geval verder geen verdere reactie op omdat daar ook geen vraag in zat. Wat ik wel nog even wil aangeven, als het gaat om het rendabel zijn van die dergelijke kleine windmolens. Die kleine windmolens hebben een terugverdientijd van ongeveer vijftien jaar. Maar het mooie is juist om het in combinatie te doen met die zonnepanelen want dan levert het echt het meeste op. En er was ook nog een vraag van D66, met name over het moratorium. Uit …

De **voorzitter**: Ja, maar nu moet ik wel eerst de volgende interrupties doen want u gaat nu verder met uw betoog, en ik heb nog vier interruptie staan. Dus doen we nog even de heer Wassink, de heer Van Beek, mevrouw Van Harten, mevrouw Ten Dolle, en pas daarna kunt u verder met uw betoog. Dus mijnheer Wassink, uw interruptie graag.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik moet me eigenlijk wel aansluiten bij mevrouw Ten Dolle. Wij voelen er niks voor dat nu binnen een week nog snel iets in elkaar wordt gezet. Wij zijn echt bang dat het dan broddelwerk gaat worden. En zeker met zo'n gevoelig onderwerp als die windmolens, ja voelen wij daar niks voor. En waar ik met name nog even, wat

ik ook de interruptie eigenlijk op toe had gespitst is dat mevrouw Zomer zegt van, ja, we hebben een ambtenaar die dan wel toetst. En ja, wij voelen er eigenlijk helemaal niets voor dat wij over worden geleverd aan de willekeur van de desbetreffende ambtenaar. Wij willen toch echt heldere kaders die er dus nu niet zijn. En ja, mijn vraag ging daar ook over maar dat blijkt dus inderdaad dat die er echt niet zijn. En dan voelen wij er niets voor dat nu snel wat in elkaar geflanst wordt, om het zo maar te zeggen. Want echt in een week tijd kan dat volgens ons nooit kwalitatief goed werk worden. Dus wat dat betreft zou ik ook zeggen, ga alstublieft terug naar de tekentafel. Kom met een stuk, want wij voelen er ook niks voor dat we het in een aantal fases krijgen. Want u was zelf zo enthousiast over die handreiking. Nou, waarom zit die er dan niet bij, die handreiking? Dus wat ons betreft, kom met een gedragen, nou ja, een voldragen stuk, in één keer alles bij elkaar. En dan kunnen we over dit onderwerp, want ja, windmolens liggen toch gevoelig in Winterswijk, kunnen we dan volgens mij in de raad een goed besluit nemen. Dus wat ons betreft terug naar de tekentafel.

De **voorzitter**: Nou, dan gaan we nog even naar de wethouder voor een reactie op uw interruptie. Mevrouw Zomer.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Het is niet zomaar dat een ambtenaar gaat toetsen. U hebt vorig jaar de omgevingsvisie buitengebied vastgesteld en aan de hand van dat kader zal ook getoetst worden of een windmolen wel of niet past. En wat betreft die handreiking, die handreiking die kan pas geschreven worden als het kader is vastgesteld door de raad. Eerder kan een handreiking niet geschreven worden omdat je niet weet wat de kaders zijn die de raad daarbij meegeeft.

De **voorzitter**: Oké. En dan gaan we door naar de interruptie van mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel. Ja, wij blijven ons zorgen maken natuurlijk over de ontbrekende kaders. Het Sweco-rapport wat ik net genoemd heb, heeft u daar kennis van genomen? Want ook daar wordt toch wel het een en ander beweert dat u zegt van particulieren, is die terugverdien vijftien jaar. Het Sweco-rapport die zegt juist voor particulieren zijn deze molens eigenlijk bijna niet rendabel, ook vanwege het vergunningentraject wat er omheen zit. Dat het gewoon te kostbaar wordt en dat er geen goede terugverdienmogelijkheid is. Dus ik vraag ook of u kennis wil nemen van dat rapport, want dat is echt een gedegen rapport wat in Groningen gemaakt is, waar echt al veel van die molens staan. Dus het zou jammer zijn als u daar geen kennis van neemt voordat u echt verder gaat met dit beleid.

De **voorzitter**: Oké. Mevrouw Zomer, u heeft een reactie op deze interruptie?

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Ja, dat, kijk, ik weet dat er in Groningen en in Drenthe heel veel van die molens inmiddels staan, met name juist ook bij die boerenbedrijven. En omdat vorig jaar een aantal keren bij het college juist vanuit boeren en LTO die vraag terecht is gekomen, ten aanzien van de mogelijkheid voor windenergie, is dit ook de gelegenheid geweest om daarmee aan de slag te gaan. En kijk, dat iets niet helemaal rendabel is of dat je binnen een korte tijd er niet veel geld mee kan verdienen, het gaat er uiteindelijk om dat je op een goede manier duurzame energie kunt opwekken en gebruiken.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Beek heeft nog een reactie.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: De signalen van die agrariërs hebben wij ook ontvangen, dat er hier en daar wel vraag naar is. En daarom stelden wij ook een opening voor, om daar ook een kader voor te scheppen. Juist dat in de kaders mee te nemen. Ja, en daarom pleit ik eigenlijk net zoals de heer Wassink en mevrouw Ten Dolle en mevrouw Van Harten ervoor, om dit stuk van de agenda te halen, en ja, eerst duidelijke kaders te scheppen.

De **voorzitter**: Oké, dan ga ik even vragen, want ik zie dat mevrouw Ten Dolle geen interruptie had. En mevrouw Van Harten, uw w is ook de w van het woord nemen in tweede termijn?

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Ja, voorzitter. Precies.

De **voorzitter**: Dan krijgt u dat dan straks.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Dan moet ik nog even wachten zeker?

De **voorzitter**: Ja, daar zijn we nog niet aan toe.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Oké.

De **voorzitter**: En dan zie ik wel mijnheer Reuvekamp, die heeft, ik weet niet waarop, nu nog een interruptie?

De heer **Reuvekamp (GroenLinks)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, ik wil namens de fractie gewoon even het vertrouwen uitspreken dat, nou ja, wij er wel op …

De **voorzitter**: Ja maar wacht, wacht even, we doen nu interrupties in de eerste termijn. Dus dat kunt u in de tweede termijn doen.

De heer **Reuvekamp (GroenLinks)**: Oké.

De **voorzitter**: En dan gaan we nu door, en ik stel voor dat we nu wethouder Zomer de tweede termijn af laten maken. Of de eerste termijn, en dan gaan we door naar de tweede termijn. Mevrouw Zomer.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Ja. Ik heb het gehad over het moratorium, daar wordt dus inderdaad absoluut niet aan getornd en dat blijft ook gewoon staan. Verder heb ik al aardig wat vragen in mijn betoog ook beantwoord. In het voorstel hebt u ook kunnen lezen dat wij dit heel graag na een jaar willen evalueren. Want het gaat er juist ook om dat we willen kijken, willen onderzoeken van, is er inderdaad interesse voor, wat betekent dat? Hoe kunnen we de mensen daarbij helpen? En dat we inderdaad gaan kijken, mocht er een aantal van die molens geplaatst zijn, hoe dat inderdaad gaat, dus je krijgt inderdaad een vorm van een pilot of een experiment. Maar we willen het gewoon gaan uitrollen en we willen het ook wel terdege gaan evalueren, dus dat je ook heel duidelijk een vinger aan de pols houdt van hoe gaat dit, hoe gaat dit in het landschap, kan een boer of kunnen een aantal huishoudens zich op deze manier prima redden? Zo ja, nou ja, dan kan het misschien ook inderdaad zijn dat je het misschien nog wat kan aanpassen, geen idee. Maar het gaat er vooral om van, laten we dit gewoon ook eens gaan proberen. En nogmaals, ik kan u toezeggen dat er toch een bijlage komt met die criteria voor met name die landschappelijke inpassing. En die handreiking, die kan inderdaad pas als u als raad de kaders hebt gesteld.

De **voorzitter**: Mevrouw Zomer, we hebben een interruptie van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik werd even getriggerd door de eerste woorden van de wethouder, dat er gezegd wordt dat er niet wordt getornd met het voorstel aan het moratorium. En dat is ook nog een vraag die onbeantwoord bleef, die ik eigenlijk in de tweede termijn wilde doen. Maar er wordt toch wel degelijk aan het moratorium getornd met dit raadsbesluit, want het moratorium zegt dat we windmolens verbieden tot en met alles boven de 10 meter. En dit is eigenlijk een inbreuk op het moratorium, waarmee we het moratorium dus eigenlijk gaan aanpassen. Dus ik ben eigenlijk wel benieuwd in hoeverre de wethouder dit kan stellen, dat dit geen inbreuk is op het moratorium? En daarbij nog met de uitleg op mijn eerste vraag in mijn eerste termijn, in hoeverre we hier dan mee een betrouwbare en transparante overheid zijn, op het moment dat we het nu wijzigen en het voorstel ook nog niet helemaal onaf is, zonder dat we de criteria hebben.

De **voorzitter**: Mevrouw Zomer.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Een re… Nou, kijk, het afwijken van het moratorium niet, we laten het moratorium in stand want het gaat met name om grote windmolens. Maar we vonden dit vanuit het college wel een hele goede zet, om te kijken, juist gezien al die nieuwe ontwikkelingen en juist ook te vragen die wij hierover kregen, om toch dit aan de raad, aan u voor te leggen. Dus vandaar. En verder, er wordt niet gemorreld aan het moratorium, dat blijft gewoon staan. We willen alleen heel graag het mogelijk maken dat toch die kleine windmolens tot 25 meter te plaatsten kunnen worden.

De **voorzitter**: Wij hebben een interruptie nog van mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja, voorzitter, afsluitende interruptie. Ik hoor de wethouder wederom zeggen dat dit geen inbreuk is op het moratorium want het ging over grote windmolens met het moratorium. Het moratorium was heel duidelijk, het ging over windmolens van alles boven de 10 meter, dus dit is wel degelijk een deel inbreuk op het moratorium. En dat we dat nu hier overnieuw bespreken, dat snap ik. Maar dat de wethouder blijft stellen dat het geen inbreuk is op het moratorium, dat ontkent D66 echt per stelligste. Want het was heel duidelijk.

De **voorzitter**: Oké, een korte reactie van mevrouw Zomer en dan hebben we nog een interruptie van de heer Wassink.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Nou ja, dan zijn we het daar verder niet over eens. Het college vindt dat er niet wordt gesleuteld aan het moratorium, omdat de grote windmolens, daar komen we gewoon niet aan. We vonden het alleen zeer opportuun om toch te kijken of u als raad genegen was om toch te kijken of die kleine windmolens toe te passen zijn?

De **voorzitter**: En dan gaan we naar mijnheer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Dank, voorzitter. Ja, dat moratorium, dat ligt bij ons natuurlijk ook behoorlijk zwaar dus ik zou ook graag van de wethouder willen weten, wanneer zijn het dan grote windmolens? Waar liggen die meters dan, want volgens ons is inderdaad het moratorium ook glashelder, en ik hoef de woorden van mevrouw Ten Dolle niet te herhalen, in die zin. Dus ja, wat dat betreft zou ik toch wel graag willen weten, waar ligt dan het omslagpunt volgens de wethouder? Wanneer is het groot, wanneer is het klein?

De **voorzitter**: Mevrouw Zomer.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Deze molens worden echt geclassificeerd en gespecificeerd als kleine windmolens, omdat ze ook maar heel klein toepasbaar zijn. En als je het hebt over grote windmolens, ja, dan zou ik zeggen van, ga gewoon kijken over de grens hoe die eruitzien. Maar het gaat hier echt heel specifiek om kleine windmolens die prima in het landschap zijn in te passen.

De heer **Wassink (CDA)**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Mijnheer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Als dan blijkt, want die vrees hebben wij toch wel dat het minder rendabel is deze windmolens in ons dichte landschap, dan kan ik me voorstellen dat de initiatiefnemers over een jaar terugkomen, ja, ze moeten toch eigenlijk wel 30 meter hoog worden, of 35 meter. Wil het een beetje rendabel zijn. En blijven dat dan nog gewoon kleine windmolens, kan dat dan wel, in ons Winterswijkse landschap?

De **voorzitter**: Mevrouw Zomer.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: U stelt als raad de kaders, en als u zegt 25 meter, dan is het 25 meter.

De **voorzitter**: Oké, dat is duidelijk. Dan stel ik voor dat u nu, ik weet niet hoeveel u moet, maar dat u de eerste termijn afrondt? Was u al klaar, dat weet ik niet.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Ik was verder klaar hoor, ja.

De **voorzitter**: Oké. Nou, dan kunnen we naar de tweede termijn van de commissie. En wie wil daar als eerst, o, ik heb al twee mensen die het woord willen hebben. Even terug scrollen. Mevrouw Van Harten.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, er is een hoop langsgekomen. Ik had nog even een vraag waarvan ik even niet meer goed weet wat het antwoord daarop was van de portefeuille. De vraag van de heer Reuvekamp over de experimenten. Volgens mij heb ik even niet goed op zitten letten. Misschien kan de wethouder nog even zeggen wat haar antwoord daarop was? En dan kom ik daarna nog even terug op de tweede termijn, voorzitter, als dat mag.

De **voorzitter**: Nee, dit is uw tweede termijn.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: O.

De **voorzitter**: Aan het einde van de …

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Dan ga ik nog even door.

De **voorzitter**: Commissie komt de wethouder met een reactie in de tweede termijn.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Oké. Dan ga ik nog even door. Ja, de wethouder zegt van, nou, ik kom met een bijlage waarin dan criteria staan. Maar goed, mijn vraag is dan, want dat is ook ons punt, en mevrouw Van der Linden heeft dat ook aangeroerd, als ik een initiatief wil nemen tot een kleine windmolen, dan moet ik een hoop dingen doen voordat ik überhaupt maar bij de gemeente aanklop. En dan heb ik nog geen flauw benul of ik überhaupt ook maar enige kans maak dat het wordt toegekend. En waar mijn zorg zit, voorzitter, dat is dat we straks nog een bijlage krijgen bij dit voorstel, waar dan misschien wel iets in staat, maar waarbij ik dan als initiatiefnemer nog steeds niet weet of ik ook maar enige kans van slagen heb. Kijk, wij zijn erg voorstander van kleine windmolens, dus wat ons betreft moeten we ook vaart maken. Maar er moet wel een kader liggen waar mensen mee uit de voeten kunnen. En, nou, dat is nog even mijn zorg. En daarom zou ik toch nog graag eens even van de wethouder horen, wat hebben wij nou voor ons liggen als wij in de volgende raadsvergadering dit punt behandelen? Wat hebben wij dan naast wat er nu ligt, dan voor ons liggen? Dat was mijn vraag.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Van Harten, dat is een duidelijke vraag, die aan het eind van de tweede termijn beantwoord wordt. Maar dan geef ik nu eerst het woord aan, even kijken, mijnheer Wassink.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, de wethouder kwam met het voorstel om natuurlijk over een jaar te komen met een evaluatie. Nou, daar voelen wij eigenlijk heel weinig voor, dat we eerst alle, ja, vrijheid geven. Dus ook, ja, ruimte voor alles, totaal of weinig belemmeringen, en over een jaar gaan evalueren. Nee, wij zien toch graag aan de voorkant heldere kaders. En ook, ja, dat we die vooraf ook goed kunnen beoordelen. En dat daar ook echt de tijd voor is genomen om heldere kaders te maken. Dus in die zin om in alle haast nu wat op papier te zetten, daar voelen we echt helemaal niets voor. Dan zouden wij liever zien dat het nu van de agenda gehaald wordt en dat we over een maand of over twee maand gewoon een goed voorstel hebben, gezien toch het belang van dit onderwerp. En daarnaast had ik nog een vraag in de eerste termijn gesteld, over de relatie tot de RES. Daar heb ik de wethouder nog niet over gehoord. Dus daar zou ik ook graag nog iets over willen horen. Ja, dat waren mijn belangrijkste vragen nu.

De **voorzitter**: Oké.

De heer **Wassink (CDA)**: O ja, tenslotte nog één ding, ja, dat moratorium, ja, toch nog even terug. Ja, dat is toch klip en klaar wat in het moratorium staat. Dus we kunnen het hebben over groot en over klein maar er staan harde getallen in het moratorium, en daar staat toch echt, ik heb het nog even nagezocht, die 10 meter. Dus hoe u het went of keert, over klein, groot of middelmatig, er wordt gewoon getornd aan het moratorium. Dus ja, dat wou ik toch de wethouder toch nog wel even meegeven.

De **voorzitter**: Oké. En dan geef ik nu het woord aan mevrouw Ten Dolle.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Dank u wel, voorzitter. Ja, kijk, dat D66 liever morgen dan pas in 2030 energieneutraal is in Winterswijk, dat blijft wel boven op tafel staan. En ik begrijp door de eerdere bijdrage dat dat misschien lijkt alsof dat niet zo is, maar waar het hier om gaat is dat wij echt, dat dit uiteindelijk een verruiming is, op geboden voor windmolens terwijl dat wij een moratorium hebben vastgesteld. En daarom is het ook belangrijk omdat dit zo politiek gevoelig ligt, dat het allemaal klopt. En we moeten goed weten waar we over besluiten. En daarom vindt D66 het ook lastig om te zeggen van, oké, we wachten die criteria wel af en in de raad kunnen we er dan een besluit over nemen. Het lijkt mij niet want ook naar de inwoners toe moet je duidelijk hebben hoe we dit besluit nemen en wat je er allemaal voor nodig hebt. En ik begrijp in

alle, ik begrijp dat het duurt voordat je een handreiking op tafel hebt en dat je dat pas doet nadat je een raadsbesluit hebt genomen, maar omdat dit politiek zo gevoelig is, is het belangrijk dat elk criteria, dat er wordt over gesproken, dat we er goed naar kunnen kijken of dit past in ons landschap, omdat het gaat over iets waar we een moratorium hebben liggen. En daarom zou D66 toch willen blijven pleiten om dit nu van de agenda af te halen. En ook een oproep naar andere partijen, om hierover na te denken en dat we dit weer terug kunnen brengen in de raad op het moment dat het stuk klopt. Dat er niet eerst een amendement moet worden ingediend omdat er niet duidelijk in staat dat parken niet mogelijk is. En ook niet omdat we nog een week moeten wachten op de criteria en dan een paar dagen de tijd hebben om daarnaar te kijken, en dan weer een halfbakken discussie gaan voeren. Dit is zo'n belangrijk dossier, het is heel erg politiek gevoelig, op alle fronten, dus het moet kloppen. En daarom heb ik verder geen vragen meer aan de wethouder maar is het voor ons belangrijk dat die transparantie, alles boven tafel komt, om hier een gedegen besluit over te nemen. En dat is op dit moment, zijn we daar niet toe in staat als je het D66 vraagt. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mevrouw Ten Dolle. Dat is duidelijk. En dan gaan wij door naar de volgende spreker in de tweede termijn, dat is mijnheer Van Beek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ook de criteria waar wij op terugkomen. Wij hebben een handreiking gedaan om wat criteria aan te passen dus door het maar op bepaalde plekken toe te staan. Maar zoals u nu met dit beleid komt, dan lopen we heel grote kans dat de handige Harry onder de ontwikkelaars Winterswijk binnen komen wandelen met uw beleid onder de arm en zeggen, kijk eens, mevrouw Zomer, daar hebben we recht op een parkje te plaatsen en daar hebben we recht op een parkje te plaatsen, en de verrommeling is een feit. We hebben afgelopen maanden kunnen zien wat een onrust onduidelijkheid teweegbrengt in Winterswijk bij de bevolking, op meerdere dossiers. Daar bent u dondersgoed getuige van. Dus wij willen echt het voorstel ook van mevrouw Ten Dolle volgen om dit van de agenda te halen. En zorg dat u met een goed stuk terugkomt, met een goed onderbouwt stuk. Kijk eens goed in de provincie in Groningen, kijk eens in andere onderzoeken die er gedaan zijn, wat de echte haken en ogen zijn. En kom met duidelijk beleid waar geen speld tussen te krijgen is, zodat ons landschap niet verrommeld wordt met allerlei molens op de gekste plekken bij iedereen in de achtertuin, en waar de grootste ruzies over ontstaan in ons buitengebied. Dus alstublieft, neem het terug en ga goed aan de slag met dit werk.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Van Beek. En dan gaan we naar de volgende spreker en dat is mevrouw Van der Linden.

Mevrouw **Van der Linden (VVD)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, na alle berichten van alle fracties gehoord te hebben, lijkt het ons gewoon een beter plan om dat hele stuk voorlopig eventjes van de agenda te halen en inderdaad terug te komen met een beter voorstel. Dat is eigenlijk waar ik het bij wil laten. Dank u wel. Veel succes.

De **voorzitter**: Ja sorry, ik voerde even overleg. Gezien het feit dat, nou ja, laten we eerst mevrouw Zomer even haar reactie kunnen geven, maar ik signaleer alvast dat er zich een meerderheid lijkt af te tekenen voor het terugtrekken van het stuk. Is misschien wel handig voor mevrouw Zomer om alvast in haar tweede termijn mee te nemen.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Ja, dank u wel, voorzitter. Kijk wat het college kan doen, we hebben in elk geval aangegeven, ook in het voorstel naar u als raad toe, dat we het gewoon na twaalf maanden willen evalueren. We kunnen het in een pilotvorm of in een experimentvorm gieten om te kijken hoe het gaat. Wat betreft een initiatiefnemer, dat gaat op dezelfde manier als iemand die een zonneveld wil aanleggen. Die meldt zich bij de gemeente en die wordt daarmee aan de hand genomen om helemaal door het traject heen geleid te worden. Dus je weet precies waar je zit in het hele proces, je weet ook precies wat je moet doen. En dat gaat dan op dezelfde manier ook bij een dergelijke windmolen. Wat betreft de vraag van het CDA over de regionale energiestrategie. Kijk, in de regionale energiestrategie staat voor Winterswijk alleen zon in het hele programma wat meegenomen is, ook in het hele bod vanuit Winterswijk. De plaatsing van enkele van die windmolens, één of twee of drie bij een boer of wat dan ook, zal daar niet of nauwelijks invloed op hebben, op het bod van de RES. Het heeft veel meer invloed op een stukje energieneutraliteit in Winterswijk, maar vooral ook van het individu zelf die die molen gaat plaatsen, die de molen graag wil plaatsen bij zijn bedrijf of bij een aantal woningen. Dus daar heeft het veel meer effect op. Die handreiking, ja die kan er echt pas komen als u als raad het

kader heeft vastgesteld. U wil heel graag duidelijk beleid. Ik spreek wel tegen wat Voor Winterswijk aangeeft, deze kleine windmolens zijn voor geen enkele zakenpartner of ondernemer interessant. Het gaat er juist echt om, en dat is wat wij ook als college hier willen doen, om het bij particulieren, bij boeren of bij een bedrijf, om daar zo'n windmolen te kunnen plaatsen. En juist weer in combinatie met zon en liefst nog met opslag zodat je gewoon helemaal energieneutraal kunt zijn. Want dit is absoluut niet interessant voor welke ondernemer dan ook.

De **voorzitter**: Ja, we hebben een interruptie van de heer Wassink. En ik zie dat ik de heer Reuvekamp wellicht over het hoofd heb gezien voor de tweede termijn. Maar ik stel voor dat we eerst interrupties doen, dan de heer Reuvekamp na uw reactie het woord geef in tweede termijn, en dan gaat u verder met uw betoog.

De heer **Wassink (CDA)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, nog even over die RES. U geeft aan, ja dat het niet in de RES is opgenomen. Dus ja, daar hebben we dan ook niet in die zin mee te maken dat we heel veel haast hoeven te maken want dat, ik had even het vermoeden dat daarom zoveel haast nu gemaakt was. Dus dat pleit bij mij dan des te meer om nu even de tijd te nemen. En ja, nog even wat betreft die boeren die u zegt, die graag met die molens aan de slag willen, weten zij ook al dat het dan gaat om molens tot 25 meter hoogte? Dus om kleine molens. En kennen zij ook die rentabiliteit van die molens, van die kleine molens, in dit soort gebieden als het Winterswijkse landschap?

De **voorzitter**: Mevrouw Zomer.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Die boeren die ons benaderd hebben en ook LTO, die weten van het bestaan van deze kleine molens en die zijn daar zelf ook enthousiast over. Of zij precies een hele businesscase weten of dat ze al een businesscase in elkaar zouden kunnen zetten, dat weet ik verder niet. Maar je zult eerst beleid moeten hebben, je zult eerst kaders moeten hebben om dit überhaupt natuurlijk op gang te kunnen brengen, dat je inderdaad dus een aantal boeren hiermee kunt helpen.

De heer **Wassink (CDA)**: Maar dan, nog even voorzitter, waarom dan die haast nu? Die begrijp ik dan even niet, die nu gemaakt wordt.

De **voorzitter**: Mevrouw Zomer.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Die haast, nee die begrijp ik ook niet. Maar wat ik al van de meeste fracties heb begrepen is dat men het toch liever van de agenda haalt. Dus daar zal u denk ik dan toch zelf het besluit over moeten nemen.

De **voorzitter**: Oké. En dan zie ik ook nog een interruptie van mijnheer Van Beek, en dan gaan we daarna naar de heer Reuvekamp.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, de wethouder concludeert wel heel makkelijk dat een businesscase niet rond te krijgen is voor een park van deze molens. Maar dat werd met de zonneparken ook wel gezegd in het begin van, nou, een zonnepark achter een heuvel, dat wordt toch niet rendabel, dat komt toch op plekken te liggen daar en daar. Nou, we zien het resultaat, er komt 40 hectare te liggen. Zou zomaar kunnen dat diezelfde investeerder zegt, ik wil ook nog driehonderd molens daar langs de randen van dat park zetten, want we hebben dat kavel toch al liggen. Dus u kijkt eigenlijk in de glazen bol maar u laat u zo meteen voorbijrennen door de ontwikkelaars. En dan gebeuren er rare dingen in Winterswijk als u dit beleid niet goed dicht timmert. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Van Beek. En dan gaan we nu, want volgens mij is er geen reactie, eerst naar de tweede termijn van de heer Reuvekamp en dan heb ik nog een interruptie van de heer Zuiderveld. Mijnheer Reuvekamp.

De heer **Reuvekamp (GroenLinks)**: Dank u wel, voorzitter. Nou, ik denk dat wethouder Zomer heel duidelijk heeft aangegeven wat de bedoeling nu van die kleine windmolens is. Dus daar ga ik, dat ga ik ook niet herhalen. Maar het is ook heel duidelijk dat het beleidskader wat er nu ligt, dat dat voor veel partijen niet voldoet. En de vraag is dan, kun je criteria binnen een week tijd, kun je die dan daaraan toe gaan voegen? Fractie van GroenLinks heeft er het volste vertrouwen in dat dat kan, omdat de technologische vooruitgang op dit moment zo hard gaat, die stukken die

liggen er gewoon. Je kunt dat heel makkelijk bij elkaar krijgen. Dus wat dat betreft moet dat geen enkel probleem zijn om de criteria die op dit moment nog ontbreken, om die toe te voegen, en die handreiking die komt later wel. Maar het gaat nu even om die criteria die toegevoegd moeten worden. En wij hebben het volste vertrouwen in de wethouder dat dat binnen een week wel geregeld is. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Ja, mevrouw Ten Dolle heeft een interruptie op uw tweede termijn.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoor de GroenLinks-fractie zeggen dat ze het volste vertrouwen erin hebben dat die criteria er in een week liggen, omdat de technologie zo snel gaat en het nu allemaal wel op tafel ligt. Maar heeft de GroenLinks-fractie ook door dat deze criteria toegespitst moeten zijn op het landschap van Winterswijk? En aangezien we juist eerst dat moratorium hebben gehad, hebben wij natuurlijk niet meteen gekeken naar of dat wel kan, die criteria, en hoe we dat dan moeten gaan invullen. Dat zijn hele andere rapporten dan die algemene rapporten en onderzoeken die er liggen voor bijvoorbeeld op de polder of in Groningen of bijvoorbeeld op de Noordzee. Dus ik ben, D66 heeft ook niet uitgesproken dat we niet het vertrouwen in de wethouder hebben dat ze die criteria op tafel kunnen leggen. Maar is GroenLinks het dan met D66 eens dat als je voor gedegen besluitvorming wil gaan op zo'n gevoelig dossier, dat het belangrijk is dat we daar de tijd voor nemen om goed ook te kunnen kijken naar die criteria?

De **voorzitter**: Mijnheer Reuvekamp, heeft u nog een reactie hierop?

De heer **Reuvekamp (GroenLinks)**: Zeker, ik ben het in die zin eens met de fractie van D66 dat je de tijd moet nemen om tot goede zaken te komen. Alleen ik denk dat dat wel kan. En we willen graag vaart maken, we willen heel graag onze doelstellingen gaan halen. En als wij elke keer op deze manier weer gaan vertragen, dan gaan wij die doelstellingen natuurlijk nooit halen. Maar laten we gewoon, laten we het bekijken. Laten we gewoon kijken wat er dan ligt. We hebben altijd nog de mogelijkheid om straks te zeggen, nee, dit is het niet. Maar we kunnen nu gewoon die criteria, kunnen we gewoon, die kunnen opgehaald worden want dat ligt er. En oké, ze moeten dan vertaald worden naar het landschap van Winterswijk maar dat lijkt me nou niet echt het aller moeilijkst. Dus ik vertrouw de wethouder dat dat kan, dat ze dat gaat halen.

De **voorzitter**: Oké, even de vraag van mijn kant, ik zie nu nog een i van mevrouw Ten Dolle en mevrouw Van Harten, is dat allemaal op de heer Reuvekamp of … Nou, mevrouw Ten Dolle nog een keer, dan mevrouw Van Harten. En ik wil eraan herinneren, we zijn bezig met de tweede termijn van mevrouw Zomer.

Mevrouw **Ten Dolle (D66)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zou het kort houden. In die zin, ik hoor de heer Reuvekamp zeggen dat we nu niet moeten willen vertragen. Volgens mij is hier geen sprake van willen vertragen want ook D66 wil liever morgen energieneutraal zijn dan pas in 2030. Maar dit moratorium lag er wel. En dit is natuurlijk een verruiming op dat moratorium, of in ieder geval juist een beperking van dat moratorium, ik moet het wel goed zeggen. En ik snap dat er haast bij geboden is maar we moeten ook heel nauwkeurig kijken. En u geeft aan als GroenLinks-fractie dat we altijd nog kunnen kijken en dat we nog terug kunnen. Nou, ik kan u vertellen, als er eenmaal een windmolen staat van 25 meter, dan staan ze er, en dan krijg je ze niet meer weg. En ik denk ook niet dat je dat moet willen als transparante overheid, dat je daarna weer zegt, o, je moet je windmolen weg gaan halen. Dus het standpunt wat GroenLinks inneemt van, we kunnen later nog kijken of we dit willen of niet, dat is natuurlijk echt de grootste onzin want dat is niet de realiteit. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Oké. Heeft u nog een reactie, mijnheer Reuvekamp, of zullen we meteen naar de interruptie van mevrouw Van Harten gaan?

De heer **Reuvekamp (GroenLinks)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, daar wil ik graag even op reageren. Dit is ook niet zoals ik het bedoel. Want zoals ik het bedoel is dat, dit moet nog naar de raad. En op het moment dat de wethouder toezegt dat het beleidskader wordt aangepast, dus dat de criteria worden aangescherpt, dan denk ik dat op het moment dat het naar de raad toe gaat, dat het dan op dat moment nog, mocht het niet voldoende zijn, dat u dan nog een keuze kan maken van, dit is niet voldoende, het moet terug. Maar ik vind dat we op zijn minst op dit moment de wethouder de kans moeten geven haar toezegging, dat ze dat binnen een week, dat die criteria eraan toegevoegd zijn, dat ze dat kan waarmaken.

De **voorzitter**: Oké, dank u. Dit is duidelijk. Dan gaan we naar mevrouw Van Harten, die had ook een interruptie voor u.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Eigenlijk op precies hetzelfde punt waarop mevrouw Ten Dolle interrumpeerde. Maar het accent ligt bij mij even wat anders. De heer Reuvekamp zegt van, ja, laten we kijken waar de wethouder mee komt. En dan kunnen we alsnog in de raad besluiten of we dat voldoende vinden of niet. En dan zeggen we van, nou, we hadden toch nog liever iets anders gehad, dan hebben we niet meer de mogelijkheid om dat nog te wijzigen. Dus stel dat wij dan zeggen van, ja, nou, het is toch niet helemaal wat we hadden gewild, dan gaan we dus het hele voorstel afschieten. Ik zeg dit omdat wij een vergelijkbare situatie hebben gehad met de vrijstelling van leges voor zonneparken. Daar hadden we maar heel kort de tijd om, terwijl we het eigenlijk inhoudelijk niet helemaal eens waren met het voorstel, maar omdat de tijd te kort was en we daar een besluiten over moesten nemen, zijn we schoorvoetend akkoord gegaan ermee terwijl we best een aantal wijzigingen hadden willen doorvoeren. Ik ben bang dat ons ditzelfde nu weer gaat overkomen als wij dit aan het eind van deze maand op de raadsagenda zitten. Daar zit mijn zorg.

De **voorzitter**: Oké. Mijnheer Reuvekamp, nog een reactie op mevrouw Van Harten?

De heer **Reuvekamp (GroenLinks)**: Dank u wel, voorzitter. Nou, dat is ook de reden waarom wij graag hè, en dat haalde u zelf al even aan, dat u daar nog geen antwoord op gekregen hebt, de experimenteerruimte. Zodat na een jaar, als wij dit als een pilot kunnen gaan zien, dat we dan kunnen gaan beoordelen van, is dit nou naar tevredenheid verlopen of niet? Past dit beleidskader zoals we dat hebben vastgesteld? Ik zou, als de wethouder graag toezegt dat die dat mogelijk is, dus dat we het beleidskader beschouwen als een te evalueren pilot, dan denk ik dat we daarmee dat ook kunnen afdekken.

De **voorzitter**: Oké, dank u, mijnheer Reuvekamp voor uw tweede termijn. En dan gaan we nu, ja het wordt heel verwarrend nu, naar de heer Zuiderveld die gewoon nog weer een interruptie op u had, mevrouw Zomer. Ik hoop dat de heer Zuiderveld nog wel weet waarover.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Ja, nee, ik heb het zelfs opgeschreven. Maar goed, inmiddels heb ik meer gehoord, dat is altijd een beetje het lastige in zo'n politiek debat. Want an sich kunnen wij ons eigenlijk prima vinden in de woorden van GroenLinks. Wij hebben ook vertrouwen dat het met die aanvulling goed komt. En wij waarderen het beleid van het college en van de wethouder om haast te willen maken met deze kleine windmolentjes. Maar ja, wij zijn ook niet doof en we weten dat de wethouder dat ook niet is. En wij horen natuurlijk dat er de nodige fracties toch twijfelen of dit op deze manier goed gaat en of dat misschien niet een wel heel erg moeilijke discussie in de gemeenteraadsvergadering dan krijgen. Dus ik heb zelf eigenlijk helemaal geen zin om het nou keihard te willen afvoeren. Ik wil de wethouder gewoon verzoeken, luister goed naar de andere fracties. Want ja, ik denk dat we met zijn allen niet echt gebaat zijn bij dat in de raad dit een eindeloos verhaal gaat worden. Met het risico wat mevrouw Van Harten ook zegt van, dat hele voorstel dan niet doorgaat, want dat zouden wij, het college neem ik ook aan, en de wethouder ook zeker in haar enthousiasme zeer betreuren. Dus het verzoek om toch even goed naar de fracties te luisteren, want ik denk dat we allemaal willen dat het goed komt, dat dit doorkomt. Dat was het, voorzitter.

De **voorzitter**: Mevrouw Zomer.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Om nogmaals terug te komen op die criteria, dat kan als een aanvulling bij het beleidskader komen. Ik kan zorgen dat dat gewoon geleverd wordt. Maar wat dat betreft, ik wil u verder ook geen druk opleggen. Het is ook niet zo dat dit nu met stoom en kokend water erdoorheen gejast moet worden, om het zo maar eens uit te drukken. Als u als raad zegt van, we willen toch het beleidskader, dat dat duidelijker is, dat de criteria helderder worden omschreven. En dat u zegt van, we willen daar ook het college de tijd voor geven, ja, dan laat ik ook wat dat betreft de keus aan u.

De **voorzitter**: Ja, daar heeft mevrouw Zomer gelijk in. En dan hebben we nog een interruptie van de heer Van Beek, ik neem ook aan op mevrouw Zomer?

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Nou, dat was eigenlijk meer op de heer Reuvekamp, maar mevrouw Zomer geeft ons eigenlijk toch wel min of meer toe dat we misschien te snel gaan nu en dat ze de bal toch iets zekerder bij ons legt. Dus dan kijk ik naar mijn collega-raadsleden om te zeggen, nou, we gaan dit stuk terugnemen. Dus dan …

De **voorzitter**: Maar mijn voorstel is …

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Was dat mijn interruptie nog even.

De **voorzitter**: We laten even mevrouw Zomer haar tweede termijn afmaken en dan ga ik wel even wat inventariseren. Mevrouw Zomer.

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Dank u wel, voorzitter. Maar eigenlijk mijn termijn was al af want er waren nog maar een paar vragen gesteld, die heb ik inmiddels beantwoord. We hebben hier verder ook de discussie gevoerd dus dat was mijn tweede termijn.

De **voorzitter**: Nou, dank u, mevrouw Zomer. Dan zal ik even, want ik heb intussen wel meegeschreven, zal ik noteren van welke fracties ik al zeker weet dat ze hebben aangegeven dat ze voor zijn van het terugtrekken van het stuk, en dat is de CDA, VVD, D66 en Voor Winterswijk. Ik meen te kunnen concluderen dat ook de PvdA een dezelfde geluid laat horen, zij het iets minder duidelijk.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Nou, voorzitter, nee, wij gaan met GroenLinks mee. Maar ja, u hebt ons gehoord, we zijn er dubbel over en begrijpen als andere partijen zeggen van, doe het even rustig gaan.

De **voorzitter**: Ja, dan heb ik alleen nog geen duidelijkheid van Winterswijks Belang. Mevrouw Van Harten.

Mevrouw **Van Harten (Winterswijks Belang)**: Ja. Ja, voorzitter, ja, kijk, wij hechten eraan om een goed besluit te nemen. En als we het gevoel hebben dat we niet alle informatie hebben en een kader hebben waar wij nog te veel vraagtekens over hebben, dan heeft het onze voorkeur om nog even iets langer over na te denken en dan in februari vergadering dit opnieuw te bespreken. Want op één maand valt het ook niet dood. Ik bedoel, die boer die dan graag zijn windmolen wil plaatsen, die kan ook nog wel een maand langer wachten. Dus in die zin vinden wij het beter om er nog even iets langer over na te denken en dan met betere voorwaarden in de kamer te komen dan er nu in vermeld staat.

De **voorzitter**: Oké, an heb ik het genoteerd. Ik heb intussen ook even met de griffier overlegd. Want zoals u weet in de verordening staat, hier is het vooral hoeveel deelnemers er van de fracties zijn, dat bepaalt de meerderheid. Er zijn 19 deelnemers aan dit agendapunt, met de fracties, en we hebben er 13 geteld die voor terugtrekken zijn. Dus daarmee geeft u aan als commissie dat u dit stuk niet wilt behandelen in de komende raadsvergadering maar dat u het teruggeeft aan het college met het verzoek het huiswerk opnieuw te maken, met de vraag zeg maar, de wethouder heeft gehoord wat er allemaal voor op- en aanmerkingen gemaakt zijn. Dus bij deze, het wordt teruggelegd naar het college. En ik stel voor, wetende dat u volgens mij als presidium volgende week vergadering heeft, dat u daar, want dat is volgens mij ongeveer gebruikelijk, dat u daar als fractievoorzitters nog even bespreekt welke punten of hoe u het met het college verder afstemt. Maar in ieder geval, dit agendapunt, zijnde agendapunt 6, wordt dus teruggelegd bij het college en gaat niet door naar het eind van de maand de raadsvergadering. En daarmee sluit ik dit agendapunt dan ook af.

8. Rondvraag

De **voorzitter**: En gaan wij door naar agendapunt 8, de rondvraag. Nou, daar is volgens mij behoefte aan want er zijn nog een aantal leden in deze vergadering die ik nog niet gezien heb. En de eerste voor de rondvraag is volgens mij mijnheer Van Beek?

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het college is al geruime tijd bezig om te onderzoeken wat een geschikte locatie is voor de uitbreiding van onze industrieterreinen. Dat deze zoektocht niet van een leien dakje ging, dat weet inmiddels iedereen. Het onderzoeksrapport rammelde aan alle kanten en de communicatie was een

drama. De wethouder zegde ons beterschap toe en liet het onderzoek opnieuw uitvoeren, met als uitkomst de drie nu bekende voorkeurslocaties. Helaas verliep de communicatie rond de bekendmaking van die drie locaties ook niet helemaal van een leien dakje, ook zeg maar rustig, dramatisch. De wethouder zegde ons daarna toe om eind januari haar definitieve keuze aan de raad te presenteren. Als oppositiepartij hebben wij netjes afgewacht om het college en onze organisatie de ruimte te geven dit fatsoenlijk af te ronden. Wat schetst nu ons verbazing? Uw coalitiepartner WB lanceert dwars door uw onderzoekstraject haar eigen voorkeur en steekt u als wethouder het mes in de rug door dit zonder uw medeweten breed via de media uit te dragen. Daarna zien wij dat uw eigen VVD-fractie ook het zorgvuldig door u uitgestippelde pad verlaat en ook nog eens zout in de wonden van de messteek van WB gooit door ook vroegtijdig één voorkeurslocatie aan te wijzen. In plaats van minder onrust …

De **voorzitter**: Mijnheer Van Beek, wilt u wel tot de vraag aan het college komen nu?

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja, ik kom tot de vraag maar dat heb ik eventjes iets bij nodig.

De **voorzitter**: Ja, maar dat gaat dan nu wel gebeuren.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ja. In plaats van minder onrust, ontstaat er nu juist nog meer onrust bij onze inwoners. Wij horen graag van de wethouder wat zij vindt van deze gang van zaken? Door het onverwachtse standpunt van de bijna voltallige coalitie, en ondanks ons geduld om netjes te wachten op de uitslag van het door u en de organisatie zorgvuldig uitgewerkte onderzoeksresultaat, weten wij als oppositiepartij nog niet wat nu de uiteindelijke locatiekeuze van het college is. Voorzitter, de coalitie heeft al gekozen maar daar kopen wij als oppositie niks voor. Het onderzoek moet nu toch wel zover afgerond zijn dat het college de rust in Winterswijk kan herstellen …

De **voorzitter**: Oké, maar u bent nu geen vraag meer aan het stellen.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Door de voorkeurslocatie van het college per direct bekend te maken. Wij horen graag van het college wat de voorkeurslocatie van het college is. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Nou, dan gaan we nu voor uw vraag naar het college. Ik denk mevrouw klein Gunnewiek.

Wethouder **klein Gunnewiek**: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij zijn op dit moment aan het afronden, de onderzoeken zijn klaar en er wordt op dit moment een ambtelijk advies geschreven. En naar verwachting ligt dat op 26 januari in het college. En eerder kan ik u niet vertellen wat de locatie wordt. En voor politieke uitspraken van raadsfracties moet u toch echt bij de politieke partijen zijn.

De **voorzitter**: Oké, dank u, mevrouw klein Gunnewiek.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Voorzitter?

De **voorzitter**: En mijnheer Van Beek …

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Ik had nog een …

De **voorzitter**: Nee, maar we zijn rondvraag aan het doen, het is niet vraag en antwoord, interruptie.

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Nou, ik zou graag een verduidelijkende vraag hebben, want ik krijg eigenlijk geen antwoord op wat de wethouder nu zelf ervan vindt van hoe dit dwars door haar beleid loopt.

De **voorzitter**: U stelt de vraag aan het college en de wethouder geeft namens het college antwoord. En volgens mij is het antwoord …

De heer **Van Beek (Voor Winterswijk)**: Nou, ik stel de vraag aan het college, wat de wethouder ervan vindt, wat het college ervan vindt dat er nu dwars door het collegeonderzoek al een standpunt ingenomen wordt door bepaalde partijen? En dat is gewoon een vraag waar ik antwoord op wil hebben.

De **voorzitter**: Nou, dan gaan we nog even horen of u daar een antwoord op krijgt en dan gaan we daarna door naar de volgende vraagsteller. Mevrouw klein Gunnewiek, heeft u hier nog een antwoord op?

Wethouder **klein Gunnewiek**: Ja, ik zie heel vaak fracties uitlatingen doen in de media over stukken die nog niet door het college zijn besloten. Dat is aan de raadsfracties zelf. En ik ben het met u eens dat wij hierdoor niet meer op een, nou ja, misschien goede manier kunnen communiceren aan de mensen die het straks echt betreft, wat de keuze wordt. Ja, want die keuze die wordt nu al deels door de raad gemaakt. Maar nogmaals, als college zijn wij bezig met ons proces en dat ronden we eind januari af. En natuurlijk zullen we dan ook zorgvuldig aandacht besteden aan communicatie met betrokken partijen.

De **voorzitter**: Oké. Nou, dat lijkt me afdoende. Zo te zien ook voor de heer Van Beek. En dan gaan we door naar de volgende vragensteller, en dat is mijnheer Oonk.

De heer **Oonk (WB)**: Nou, dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk een vraag, hé, ja. Ik zie de foto voor me, ik heb eigenlijk een vraag over de afgesloten overweg van de Vreehorstweg. Die hebben we toen heel plotseling afgesloten nadat er een ongeluk was gebeurd op die overweg, en zijn er betonblokken geplaatst op die overweg. Maar nu heb ik geconstateerd dat daar toch even goed nog gebruik van wordt gemaakt om daar over te steken. Dus mijn vraag is, zouden die betonblokken nog beter gesitueerd kunnen worden zodat de mensen niet meer langs kunnen lopen? En als u naar de foto kijkt, die iedereen nou voor zich heeft liggen, dan kunt u zien dat daar regelmatig gebruik van gemaakt en niet door een enkeling. U kunt ook zien dat de prikkeldraad naar beneden is gehaald zodat je er makkelijk over kunt stappen. En ik heb met eigen ogen op afstand gezien dat dus daar een bijna-ongeluk door werd veroorzaakt omdat de linker kant, als je dus vanaf de Vreehorstweg komt en daar oversteekt, de linkerkant, daar zit een flinke bocht in en dan zie je de trein niet. Dus vandaar dat er vorige week haast wel bijna een ongeluk is. Mijn vraag is aan het college, of daar iets aan te doen is om dat nog weer af te sluiten? Dat was mijn vraag.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Oonk. En dan denk ik dat we naar mevrouw Zomer gaan?

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Jazeker. Ik wil mijnheer Oonk graag bedanken voor dit signaal want dit mag niet en dit kan niet. Dus ik zal er werk van maken dat dit echt op een goede manier wordt opgelost. Dank u wel.

De heer **Oonk (WB)**: Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank. Gaan we door naar de volgende vraagsteller en dat is mijnheer Puntman.

De heer **Puntman (GroenLinks)**: Dank u, voorzitter. De portefeuillehouder heeft ons net verteld aan het begin van de vergadering dat wij meer gaan horen over het vuurwerkverbod. Ik zou zeggen, nu het ijzer heet is moeten we het smeden. Welke acties kunnen wij ondernemen in Nederland om het vuurwerkverbod echt te realiseren? Want het is een overlast voor mens, dier, milieu en gezondheid, en dat moeten we niet laten voortbestaan. Uit diverse bronnen gaan juist nu stemmen op om aan deze uit de hand gelopen baldadigheid een eind te maken. Dus ik stel voor dat de heer Bengevoord, de portefeuillehouder, dat die probeert aan te geven wat wij op korte termijn hieraan kunnen doen? En dat niet een aantal maanden te laten wachten.

De **voorzitter**: Oké, ik hoop dat de heer Bengevoord duidelijk is welke vragen u stelt en dat daarop een antwoord komt. Mijnheer Bengevoord.

Burgemeester **Bengevoord**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, volgens mij is de vraag van de heer Puntman, die aangeeft, ik vind vuurwerk onwenselijk, hoe kunnen we komen tot een totaalverbod? Dat kunnen we lokaal niet regelen, dat hebben we op meerdere plekken gezien. Dus ja, als u wat wilt doen, dan zult u zich vooral tot uw contacten in Den Haag moeten richten. En ik weet ook dat dit een onderwerp is wat ook niet, nou ja, wat politiek in ieder geval maar ook

in de samenleving niet tot een, daar is niet altijd overeenstemming over. Dus ik zou vooral u willen adviseren om, neemt u contact op met uw eigen fracties, de mensen in Den Haag die het beslissen. En anders heeft u, en dat zeg ik dan vooral ook als voorzitter van de raad, volgens mij ook de mogelijkheid om daar ook uw collega's in de raad tot een uitspraak te ontlokken en kunt u bij de raadsvergadering een motie indienen.

De **voorzitter**: Oké. Dank u, mijnheer Bengevoord. En dan gaan we door naar de volgende vraagsteller, en dat is mijnheer Reuvekamp.

De heer **Reuvekamp (GroenLinks)**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag over een heel actueel onderwerp, dat is namelijk, dat gaat over de vaccinaties. Op het overzicht van de vaccinatielocaties van de GGD valt te zien dat de inwoners van de gemeente Winterswijk, op het moment dat ze een oproep voor vaccinatie krijgen, binnen de eigen provincie naar Apeldoorn, Arnhem of Wijchen kunnen. Het is ook mogelijk om naar een vaccinatielocatie in bijvoorbeeld Enschede te gaan. Toen de corona testlocaties in Gelderland werden opgezet was de dichtstbijzijnde testlocatie aanvankelijk in Zelhem, in een later stadium heeft Winterswijk een eigen testlocatie gekregen. Drempels opwerpen voor wat betreft het testen en vaccineren zou contraproductief kunnen werken. De relatief grote reisafstand zou een bepaalde groep mensen mogelijk kunnen doen besluiten om dan maar niet gevaccineerd te worden. Dat is uiteraard onwenselijk. Ziet het college dit ook zo en zo ja, ziet het college kans om een vaccinatielocatie in de Achterhoek te bevorderen? Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Reuvekamp. Ik denk dat we weer naar mijnheer Bengevoord gaan?

Burgemeester **Bengevoord**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter, ik heb dat kaartje ook gezien wat de heer Reuvekamp bedoelt. Het lijkt bijna alsof het vaccin de A50 niet mag verlaten, als je ziet waar al die testlocaties zitten. En ik zou ook niet de discussie die landelijk is gevoerd over hoe het kabinet is omgegaan met het vaccinatiebeleid, hier lokaal nog een keer over willen doen. Maar ik ben het met u eens dat zo gauw het kan, dat wij hier locaties moeten gaan openen, dat zal ook gebeuren. Op dit moment is echter het vaccin, waar in andere landen al wordt besloten om dat om te pakken, dus er komt nu een grote dosis aan, in andere landen wordt dat al opgepakt. Wij werken daar nog niet mee. Nou ja, daar kun je ook van alles van vinden maar die discussie moeten we volgens mij achter ons laten. Zo gauw het kan zal er hier in Winterswijk, of in ieder geval in de buurt een locatie komen. Overigens is het ook zo, en dat vind ik wel belangrijk om dat ook met u te delen, er worden geen oproepen verstuurd. Mensen kunnen net als het testen, kunnen ze bellen naar de GGD als jij in de groep valt die op dit moment al gevaccineerd mag worden, en dan wordt er gekeken, waar is op dit moment nog ruimte, net als dat ook met het testen gaat. En wij zijn dus niet gebonden als Winterswijk om per se naar de drie locaties die u noemt te rijden, die zijn allemaal ver weg. Maar wij kunnen ook vanuit Winterswijk in de locatie in Enschede terecht, dat is nog steeds, en ik begrijp dat dat een drempel is, daar kun je allerlei dingen over zeggen, maar dat is in ieder geval een stuk dichterbij als Apeldoorn. En ik weet dat, nou ja, de mensen ook in de veiligheidsregio, iedereen ziet dat er snel meer locaties bij moeten komen. Maar u heeft allemaal ook de landelijke discussie gevolgd over de beschikbaarheid van vaccins. Zo gauw er vaccins zijn, gaan we daarmee verder. Dus en het heeft ook zeker de aandacht van niet alleen mij maar ook de zeven andere burgemeesters in de Achterhoek. Dus wij zien dat dit anders zou moeten, zo snel mogelijk. Op dit moment kan het nog niet, maar zo gauw dat is, en dan zal ik dat ook, net zoals ik dat met de testlocatie heb gedaan, via de fractievoorzitters aan u laten wezen.

De **voorzitter**: Oké. Dank u, mijnheer Bengevoord. En dan, ik zie, antwoord is afdoende. Dan kunnen we door naar volgens mij de laatste vraagsteller en dat is mijnheer Stemerdink.

De heer **Stemerdink (Voor Winterswijk)**: Ja, voorzitter, dank u wel. Allereerst tijdens het vorige onderwerp kreeg ik vragen over de windmolens, hoe hoog dat die hier achter staat. Nou, die is een 1,70 hoog, inclusief benedenverdieping en tiphoogte van een kleine 5 meter. Dus die …

De **voorzitter**: Ik had er nog geen leuke opmerking over willen maken, maar u doet het gelukkig zelf.

De heer **Stemerdink (Voor Winterswijk)**: Ja, precies. Ja, goed dan had ik twee vragen, dat gaat over een tweetal verkeerssituaties. De eerste heb ik het over het zebrapad aan de Dingstraat.

Als je vanaf de, zeg maar de Domino's oversteek richting de Plus, en volgens mij is die al een keer aan bod geweest, dan staat er voor mensen die oversteken en rechtsaf willen schuin de stoep op, daar staat een paaltje met de aanduiding voor het zebrapad. Daar kunnen mensen met rolstoelen en scootmobiels et cetera nog steeds heel lastig door. Ik heb het een paar keer gezien weer. En de tweede gaat over de nieuwe parkeerplaats aan de Jeugdkerkstraat, tegenover het uitvaartcentrum van de GUV. Daar zit één in- en uitrit, aan die parkeerplaats. En nou hebben wij vernomen dat de uitvoerder die dat heeft opgeleverd ook al heeft gezegd van, je kunt er beter twee uitritten aanmaken. Want het is afgelopen week al voorgekomen dat er dus tijdens een uitvaart, dan hebben mensen natuurlijk ook wat andere dingen aan het hoofd, dat daar opstoppingen ontstaan op die in- en uitrit. En onze vraag is of daarnaar gekeken kan worden want het is misschien wenselijk dat daar een tweede inrit is, dat je er aan de ene kant oprijdt en de andere kant er weer aan afrijdt. Dat waren mijn vragen, voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Stemerdink. En dan denk ik dat we naar mevrouw Zomer gaan?

Wethouder **Zomer-Bruntink**: Dank u wel, voorzitter. Nou, in elk geval die eerste, dank u wel mijnheer Stemerdink voor die vraag, die opmerking. Bij dat zebrapad aan de Dingstraat, ik begrijp precies wat u bedoelt. Als je het zebrapad oversteekt en je wil afslaan richting de Plus, dan loop je letterlijk voor paal. Je loopt tegen een paal aan. Daar zijn al vaker meldingen over gemaakt maar ik zal dit nogmaals aankaarten om te kijken of dat toch niet veranderd kan worden want dat is echt een heel erg mensonvriendelijke situatie. En wat betreft de parkeerplaats, volgens mij valt dat onder het Vrijheidspark dus ik denk dat deze voor collega Tannemaat is.

De **voorzitter**: Ja, ik zie hem al de camera inschakelen dus dan gaan we naar mijnheer Tannemaat.

Wethouder **Tannemaat**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, en de heer Stemerdink die maakt een opmerking die ik van de week toevallig ook van een ander gehoord heb. We zullen dit gewoon even goed bekijken want, ja, dat kan natuurlijk niet. We moeten goed zorgen dat daar geen opstoppingen komen. We gaan daarnaar kijken. Ik heb ook vragen gehad in zijn algemeenheid over, hoe gaat dat dan met de verkeersafwikkeling? En daar heb ik wel een goed antwoord op gehad, dat gaan we ook heel duidelijk communiceren. Je moet eigenlijk het Vrijheidspark zien als een erf. Dus dat betekent dat ook de snelheid er echt uit moet, en net zoals op een woonerf moet je gewoon rekening houden met elkaar. Dus dat er auto's af en toe langs elkaar heen rijden, dat kan. Dus daar moeten we ook een beetje in omdenken. Dus daar gaan we ook heel duidelijk nog communiceren en er komen nog borden te staan. Maar specifiek deze vraag die u stelt, dat zal ik ook terugkoppelen. En ik denk dat we dat gewoon moeten gaan monitoren. En als dat echt problemen gaat opleveren, dan zullen we het moeten aanpassen, dat is makkelijk genoeg. Ja.

De **voorzitter**: Oké. Ik zie de heer Stemerdink knikken dus uw antwoord is afdoende, en van mevrouw Zomer ook. En volgens mij heb ik dan iedereen gehad die gebruik wilde maken van de rondvraag. Ik zie alleen nog de heer Puntman en de heer Zuiderveld met een i'tje, maar ja we doen niet aan interrupties bij de rondvraag dus.

De heer **Zuiderveld (PvdA)**: Ook niet aan aanvullende vragen ter verduidelijking?

De **voorzitter**: Nee, nee, nee, dan had u gewoon … We hebben gewoon rondvraag, we hebben, het is duidelijk omschreven en afgesproken, geen interrupties daarover.

De heer **Puntman (GroenLinks)**: Het zij zo.

De **voorzitter**: Dus dat is gewoon … Mijnheer Puntman, ja?

De heer **Puntman (GroenLinks)**: Ik wou zeggen, het zij zo. Dan …

De **voorzitter**: Ja, zo is het. Zo hebben we dat gezamenlijk besloten dat wij … Zo zijn de spelregels. En dat gezegd hebbende, komen wij volgens mij aan het einde van agendapunt 8.

9. Sluiting

De **voorzitter**: En gaan wij door naar agendapunt 9. Nou, dat lijkt me een akkoordstuk, dat is namelijk de sluiting van deze vergadering. Dus ik zal standaard afsluiten want dat bent u gewend en dat stelt u op prijs. Dus ik wens iedereen wel thuis, want dat bent u al. Tot de volgende keer, prettige avond.